

การเมืองเรื่องการแปลซ้ำ กรณีศึกษาการแปลนวนิยาย เรื่อง *Animal Farm* ของจอร์จ ออร์เวลล์ เป็นภาษาไทย ผ่านพาราเท็กซ์ (Paratext) ในสำนวนแปลหกฉบับ

รสนันท์ ทวีกิตติกุล¹

บทคัดย่อ

การแปลซ้ำ (retranslation) เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไปในแวดวงการแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแปลตัวบทวรรณกรรมที่ได้รับการยอมรับในเชิงคุณค่าทางวรรณคดี การวิจัยชิ้นนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหาคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการแปลซ้ำจนเกิดเป็นปรากฏการณ์ที่โดดเด่น โดยเริ่มต้นจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลซ้ำซึ่งนำเสนอโดยนักวิชาการในแวดวงการแปล หลังจากนั้นจึงใช้การวิจัยเชิงกรณีศึกษาโดยวิเคราะห์การแปลนวนิยายเรื่อง *Animal Farm* ของ จอร์จ ออร์เวลล์ (George Orwell) จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งพบว่ามี การแปลซ้ำมาแล้วมากถึง 10 สำนวน ตั้งแต่ พ.ศ. 2502 - 2560 โดยมีมุ่งวิเคราะห์เฉพาะพาราเท็กซ์ (paratext) หรือองค์ประกอบที่อยู่รอบเนื้อความ

¹ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลและการล่าม (สายวิชาการแปล) ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล rosalynt@gmail.com

หลักของตัวบทแปล โดยเลือกศึกษาจากสำนวนแปลทหฉบับของสายธาร เกียรติขจรไชยแสงสุขกุล พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ บัญชา สุวรรณานนท์ สรวงอัปสร กลิกรานันท์ และเพชร ภาษพิรัช จากการศึกษาของค้ประกอบดังกล่าว ผนวกกับการเปรียบเทียบกับบริบทของสังคมและการเมืองไทยในช่วงเวลา 58 ปีที่มีการแปลซ้ำ ผู้วิจัยพบแนวโน้มของการแปลเรื่อง *Animal Farm* ว่าแต่ละครั้งที่มีการแปลซ้ำนั้นมักตรงกับช่วงที่ประเทศไทยมีเหตุการณ์ความขัดแย้งและเปลี่ยนขั้วทางการเมืองครั้งสำคัญ จึงอาจสรุปได้ว่าการแปลซ้ำแต่ละครั้งเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านและเพื่อเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองตามบริบทของสังคมในช่วงเวลาต่างๆ และเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าเรื่อง *Animal Farm* น่าจะได้รับการแปลซ้ำอีกต่อไปอีกเรื่อยๆ ในอนาคต สอดคล้องกับบริบทของการเมืองไทยที่ยังคงมีความขัดแย้งทางการเมืองและการพลัดเปลี่ยนขั้วอำนาจอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: 1. การแปลซ้ำ 2. แอนิมอล ฟาร์ม 3. จอร์จ ออร์เวลล์
4. พาราเท็กซ์

Abstract

Retranslation is the phenomenon generally found in the field of translation, specifically in the published works with remarkable literary merits. The purpose of this study is to discover contributing factors that influence the emergence of retranslation that subsequently causes a

unique phenomenon. An extensive review of retranslation-related theories and concepts suggested by noted scholars is conducted and followed by the analysis of *Animal Farm* by George Orwell, which has been retranslated from English to Thai for ten times from 1959 to 2017. The scope of this analysis focuses mainly on the translated versions' paratexts, coupled with the comparative study on social and political contexts in Thailand during the 58 years of *Animal Farm's* retranslations. The paratexts are drawn from six Thai translations of *Animal Farm*, namely Saitharn, Kiatkajorn Chaisangsookkul, Colonel Chaiyaphruek Piloksiri, Bancha Suwannanon, Suangapsorn Kasikranund, and Petch Patpirat. According to the study, it has been found that *Animal Farm* tends to be retranslated into Thai during major political conflicts and shifts in political power. It can therefore be concluded that the multiple retranslated texts are produced to fulfil the demand of readers and promote the ruling party's political ideology to the public in accordance with the social contexts in respective periods, and that *Animal Farm* is likely to be further retranslated in the future as the unfavorable political climate and power shifts in Thailand are likely to continue.

Keywords: 1. retranslation 2. *Animal Farm* 3. George Orwell
4. paratext

บทนำ

ตามทฤษฎีพหุระบบ (polysystem theory) นั้น อิตามาร์ อีเวน-โซฮาร์ (Itamar Even-Zohar) ได้เสนอให้มุ่งทำความเข้าใจวรรณกรรมในฐานะที่เป็นระบบ (system) เนื่องจากตัวบทต้นฉบับกับตัวบทแปลนั้นอยู่คนละระบบกัน ตัวบทแปลจึงมีความสำคัญในตัวเองในฐานะที่เป็นระบบหนึ่งในหลายชั่วของระบบวรรณกรรม (Even-Zohar, 2004, pp. 199-200) กล่าวคือ วรรณกรรมแปลเป็นระบบย่อยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับระบบย่อยของวรรณกรรมต้นฉบับ หากแต่มีความเป็นอิสระในตัวเอง และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ในฐานะตัวบทที่มีคุณค่าตามแบบฉบับของตัวเองในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้อ่านวรรณกรรมแปลในภาษาปลายทางนั้นๆ ดังนั้น วรรณกรรมแปลจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่งานที่แปลจากต้นฉบับเท่านั้น แต่ถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสร้างสรรค์ ซึ่งผู้แปลได้ตีความและปรับเข้าหาวัฒนธรรมปลายทาง

ทั้งนี้ แนวคิดตามทฤษฎีพหุระบบดังกล่าวข้างต้นนั้นสามารถเชื่อมโยงได้กับแนวคิดขององเดร เลอเฟอแวร์ (André Lefevere) ที่เป็นผู้นำเสนอทฤษฎีการเขียนใหม่หรือ Rewriting Theory ซึ่งเป็นการเสนอมุมมองใหม่ของการแปล ก่อนหน้านี้ การศึกษาเรื่องการแปลมักให้ความสำคัญกับตัวบทต้นฉบับว่ามีความสร้างสรรค์และมีอำนาจเหนือกว่าตัวบทแปลที่ถูกมองว่ามีสถานะเป็นสิ่งที่ลอกเลียนมาจากต้นฉบับและมี

สถานะต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม เลอเฟอแวร์ กลับเห็นต่างออกไป ในหนังสือชื่อ *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame* เขาเสนอว่าการแปลเป็นงานเขียนใหม่ (rewriting) ของตัวบทต้นฉบับ เพราะการรังสรรค์งานเขียนใหม่ทุกๆ งานนั้นแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์และรูปแบบการประพันธ์ในสังคมหนึ่งๆ ที่มีลักษณะต่างกัน เลอเฟอแวร์ตั้งข้อสังเกตว่างานเขียนใหม่เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการบิดแปร (manipulation) งานเขียนเดิม ซึ่งการทำเช่นนี้มีประโยชน์ในเชิงของวิวัฒนาการทางวรรณกรรมและสังคมโดยอาจส่งผลให้มีการสร้างสรรค์แนวคิดรูปแบบ วิธีการแปลแบบใหม่ๆ (Lefevere, 1992, p. vii)

ด้วยเหตุนี้ ในการศึกษาเรื่องการแปลซ้ำในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาโดยมุ่งเน้นการเปรียบเทียบวรรณกรรมแปลภาษาไทยของวรรณกรรมที่โด่งดังและได้รับการแปลซ้ำหลายครั้ง นั่นคือเรื่อง *Animal Farm* ของ จอร์จ ออร์เวลล์ ซึ่งเป็นวรรณกรรมเสียดสีการเมืองเชิงอุปมานิทัศน์ที่ได้รับการยกย่องให้เป็นสุดยอดวรรณกรรมคลาสสิกของโลกเล่มหนึ่ง ได้รับการถ่ายทอดเป็นภาษาต่างๆ มากมายในหลายประเทศ ตลอดจนมีเรื่องราวที่ร่วมสมัย ไม่มีข้อจำกัดในแง่ขอบเขตกาลเวลาและสถานที่ ผู้วิจัยจะมุ่งศึกษาความสำคัญของการแปลซ้ำโดยอ้างอิงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม จะไม่เน้นการนำเอาตัวบทต้นฉบับมาใช้ประเมินหรือเปรียบเทียบในเชิงสมมูลภาพแต่อย่างใด งานวิจัยชิ้นนี้จะเริ่มต้นจากการปูพื้นฐานและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรากฏการณ์การแปลซ้ำ ต่อเนื่องด้วยการวิเคราะห์กรณีศึกษา และปิด

ท้ายด้วยการสรุปความเกี่ยวข้องของการแปลซ้ำเรื่อง *Animal Farm* กับแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนบริบทของสังคมไทย

คำจำกัดความของการแปลซ้ำ (Retranslation)

จากมุมมองที่นำเสนอโดยทฤษฎีพระระบบและทฤษฎีการเขียนใหม่ จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมแปลไม่ได้เป็นเพียงแค่งานที่ถูกถ่ายทอดจากวรรณกรรมต้นฉบับซึ่งมีฐานะที่เหนือกว่า มาสู่วรรณกรรมในภาษาปลายทางซึ่งมีฐานะด้อยกว่า หากแต่เป็นงานที่ผู้แปลสร้างสรรค์ขึ้นผ่านการตีความและปรับให้เข้ากับบริบททางสังคม โดยมีวรรณกรรมต้นฉบับเป็นจุดตั้งต้นในฐานะที่เป็นแหล่งข้อมูลเท่านั้น ไม่ใช่จุดตั้งต้นของการวิเคราะห์การแปล ด้วยเหตุนี้ การที่วรรณกรรมชิ้นหนึ่งถูกแปลซ้ำกันบ่อยครั้งในช่วงเวลาที่ต่างกันจึงสมควรได้รับการศึกษาเพื่อให้เข้าใจว่ามีปัจจัยและเหตุผลใดที่นำมาสู่การแปลซ้ำ โดยทั่วไปแล้ว ในบริบทของการศึกษาด้านการแปล (translation studies) คำว่าการแปลซ้ำหรือ retranslation มีนัยยะที่แตกต่างกันไปอยู่สองความหมายด้วยกัน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจเรื่องการแปลซ้ำผู้วิจัยจึงขออธิบายโดยจำแนกความหมายของคำว่า การแปลซ้ำ ดังนี้

การแปลซ้ำหรือ retranslation ในความหมายแรกหมายถึงการแปลตัวบทจากภาษาสื่อกลางที่ไม่ใช่ภาษาต้นฉบับ ซึ่งชัตเทอร์เวิร์ธ (Shuttleworth) และโควี (Cowie) ได้เรียกการแปลลักษณะนี้ในหลายชื่อ เช่น indirect translation, intermediate translation, mediated translation และ second-hand

translation (Shuttleworth & Cowie, 2007, p. 76) ตัวอย่างที่พบทั่วไปคือการแปลพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเดิมและภาคพันธสัญญาใหม่เป็นภาษาต่างๆ ซึ่งไม่ได้แปลโดยตรงจากภาษาฮีบรูและภาษากรีกเป็นภาษาปลายทางอื่นๆ

อีกความหมายหนึ่งของ retranslation ซึ่งเป็นความหมายที่ผู้วิจัยจะใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือการแปลซ้ำ อันหมายถึงการแปลตัวบทเดียวกันจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาปลายทางซ้ำอีก ทั้งที่ตัวบทดังกล่าวเคยได้รับการแปลไปสู่ภาษาปลายทางนั้นๆ ก่อนแล้ว (Baker & Saldanha, 2009, p. 233) การแปลซ้ำถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในแวดวงการแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานวรรณกรรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรว่าน่าจะต้องมีการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์นี้

ประเด็นที่ควรศึกษาเรื่องการแปลซ้ำ

มีข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่ตัวบทที่ได้รับการแปลซ้ำมักเป็นตัวบทที่มีความศักดิ์สิทธิ์ รวมไปถึงวรรณคดี และบทละคร โดยเฉพาะในการแปลตัวบทที่เป็นวรรณคดีซ้ำนั้น นักวิชาการมองว่าเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความรุ่มรวยให้กับแวดวงวรรณกรรม เพราะเป็นการนำเสนอการตีความตัวบทให้หลากหลายกว่าเดิม (Brownlie, 2006, p. 146; Aaltonen, 2003 อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 233)

ประเด็นคำถามแรกที่ควรศึกษาเกี่ยวกับการแปลซ้ำคือ “ทำไมจึงมีการแปลซ้ำ” ซึ่งนักวิชาการด้านการแปลชาวฝรั่งเศสชื่อองตวน เบร์แมน (Antoine Berman) เป็นคนแรกที่นำเสนอสมมติฐานของการแปลซ้ำ (retranslation

hypothesis) โดยให้เหตุผลว่าการแปลเป็นการกระทำที่ไม่สมบูรณ์ จึงต้องมีการแปลซ้ำเพื่อที่จะทำให้งานแปลสมบูรณ์ได้ โดยเหตุผลที่ต้องมีการแปลซ้ำคือเรื่องกาลเวลา เพราะเมื่อเวลาผ่านไป ผู้อ่านและสังคมก็เปลี่ยนตาม จึงต้องมีการแปลซ้ำเพื่อให้ตัวบทแปลทันสมัย (Berman, 1990, pp. 1-2 อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 233) นอกจากนี้ บริบททางสังคมและบรรทัดฐานการแปล (translation norms) ที่เปลี่ยนแปลงไปก็เป็นตัวกำหนดการแปลซ้ำด้วย (Brownlie, 2006, p. 150 อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 234)

ประเด็นคำถามที่ตามมาคือ เมื่อมีการแปลตัวบทเดียวกันซ้ำออกมาเป็นหลายๆ สำนวนแล้วนั้น ความแตกต่างของแต่ละสำนวนคืออะไร ในประเด็นนี้ กอมบิเยร์ (Gambier) ได้เสนอว่าตัวบทแปลสำนวนแรกมีแนวโน้มที่จะลบความเป็นอื่นออกไป ทั้งยังมีการตัดและตัดแปลงเนื้อหาในงานแปลมากที่สุดเมื่อเทียบกับสำนวนอื่นๆ เพื่อพยายามให้ผู้อ่านเข้าถึงและยอมรับบทแปลได้มากที่สุด (Gambier, 1994, p. 414 อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 233) นั่นคือ ตัวบทแปลสำนวนแรกๆ มีแนวโน้มที่จะยึดกับวัฒนธรรมปลายทาง จึงใช้กลยุทธ์การแปลเพื่อสร้างความกลมกลืน (domestication) ในทางตรงกันข้าม ตัวบทแปลในสำนวนหลังๆ ที่ตามมาถูกมองว่าเป็นผลงานที่ผู้แปลพยายามพัฒนางานแปลเรื่องเดียวกันโดยให้ความสำคัญกับความสื่อตรงต่อภาษาและวัฒนธรรมของต้นฉบับมากกว่า (Bensimon, 1990, pp. ix-x อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 233) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ตัวบทแปลสำนวนหลังๆ จะมีแนวโน้มที่จะยึดกับวัฒนธรรมต้นทางมากกว่า จึงใช้กลยุทธ์การแปลแบบทำให้ต่าง

(foreignization) นั่นเอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวคิดข้างต้นด้วยเหตุผลที่ว่าเมื่อเวลาผ่านไป โลกแห่งการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลก็เป็นไปอย่างแพร่หลายและกว้างขวางมากขึ้น ดังนั้นจึงลดความจำเป็นที่ผู้แปลต้องพยายามใช้วิธีดัดแปลงต่างๆ และตัดความเป็นอื่นออกไปเพื่อให้ผู้อ่านภาษาปลายทางยอมรับ เพราะกลุ่มผู้อ่านในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเข้าใจองค์ความรู้ของวัฒนธรรมอื่นมากขึ้นแล้ว

อีกประเด็นที่น่าสนใจคือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทแปลสำนวนแรกกับสำนวนหลังๆ ซึ่งลอว์เรนซ์ เวนูติ (Lawrence Venuti) ตั้งข้อสังเกตว่าตัวบทแปลสำนวนหลังเป็นการแข่งขันกับสำนวนก่อนหน้านี้ เพราะตัวบทแปลสำนวนหลังจะพยายามสร้างความแตกต่างให้โดดเด่นกว่าสำนวนที่แปลออกมาก่อนหน้า โดยมุ่งแปลให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและอุดมการณ์ที่เปลี่ยนไป มากกว่าที่จะเน้นเรื่องการขัดเกลาภาษาและวจนลีลาให้สอดคล้องกับต้นฉบับ (Venuti, 2003, p. 25 อ้างถึงใน Baker & Saldanha, 2009, p. 235)

ประเด็นสุดท้าย เป็นการนำเสนอแง่มุมใหม่ของการแปลซ้ำที่เห็นต่างออกไปจากแนวคิดข้างต้นที่ผ่านมาซึ่งมักมองว่าการแปลซ้ำเกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงความไม่สมบูรณ์ที่ปรากฏในตัวบทแปลสำนวนก่อนหน้านี้ เช่น การแก้ส่วนที่แปลขาดหรือแปลผิดพลาด การเพิ่มเติมบางส่วนของที่เคยถูกสั่งห้ามตีพิมพ์หรือตัดออกไปอดีต การปรับแก้สำนวนแปลให้ทันสมัย การตีความตัวบทใหม่ เป็นต้น โดยฟร็องซวส มาสซาร์ดียร์-เคนนีย์ (Françoise Massardier-Kenney) มีความเห็นว่าการแปลซ้ำไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขความไม่สมบูรณ์เสมอไป หากแต่เป็นกลวิธีหนึ่งในการรักษาสถานะของตัวบทที่

ได้รับการยกย่องให้เป็นแม่แบบ (canonical texts) ให้ยังคงมีความสำคัญในเชิงวัฒนธรรมในปัจจุบันและเป็นที่สนใจของผู้คนในสังคมยุคเช่นเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับของวรรณคดีแม่แบบอื่นๆ ที่ยังคงได้รับความนิยมจากผู้อ่านจากรุ่นสู่รุ่น อันส่งผลสืบเนื่องให้ยังคงมีความต้องการให้ต้นฉบับนั้นๆ ถูกถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางของตน นี่จึงเป็นต้นเหตุให้เกิดการแปลซ้ำอยู่เรื่อยมา ถึงแม้กาลเวลาจะผ่านไป (Massardier-Kenney, 2015, pp. 73, 78-79)

กรณีศึกษา : นวนิยายเรื่อง *Animal Farm* ของจอร์จ ออร์เวลล์

นวนิยายเรื่อง *Animal Farm* เป็นนวนิยายขนาดสั้นเสียดสีการเมืองเชิงอุปมา นิทัศน์ผ่านเรื่องราวของสัตว์ งานเขียนชิ้นนี้ประพันธ์ขึ้นโดย จอร์จ ออร์เวลล์ นักเขียนชาวอังกฤษ โดยตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1945 จอร์จ ออร์เวลล์ เขียนเรื่องนี้ขึ้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1943 - กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1944 อันเป็นช่วงที่อังกฤษเป็นพันธมิตรทางสงครามกับสหภาพโซเวียต ในช่วงนั้น บรรดาชาวอังกฤษและปัญญาชนต่างก็ยกย่องสตาลิน ซึ่งเป็นสิ่งที่ จอร์จ ออร์เวลล์ ไม่เห็นด้วย (Pearce, 2005) เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ปฏิวัติรัสเซียและการขึ้นครองอำนาจของสตาลิน ผู้นำสหภาพโซเวียตขณะนั้น จอร์จ ออร์เวลล์ต่อต้านสตาลินและรูปแบบการยึดครองอำนาจของเขา จึงได้เขียนเรื่อง *Animal Farm* ขึ้นเพื่อถ่ายทอดความคิดของตนและกระตุ้นให้ผู้คนตระหนักถึงความอันตรายของระบบการปกครองดังกล่าว

Animal Farm เป็นเรื่องราวของเหล่าสรรพสัตว์ที่อาศัยอยู่ในแมนเนอร์ฟาร์มแรกเริ่มเดิมทีสัตว์เหล่านี้ทำงานให้กับมนุษย์ แต่อยู่มาวันหนึ่งเหล่าหมูก็ทำตัวเป็นผู้นำเรียกร้องให้สัตว์ทุกตัวในฟาร์มยึดอำนาจจากมนุษย์และขับไล่มนุษย์ให้ออกไปจากฟาร์มเสียเพื่อจะได้ไม่ต้องถูกมนุษย์เอาเปรียบด้วยการให้ทำงานหนักอีกต่อไป สัตว์ทั้งหลายคล้อยตามและผนึกกำลังกันไล่มนุษย์ออกไปได้สำเร็จและประกาศอิสรภาพในตนเอง หลังจากนั้นก็ตั้งชื่อฟาร์มแห่งนี้ว่า *Animal Farm* อย่างไรก็ตาม กลักลับกลายเป็นว่าหลังจากนั้นเมื่อหมูก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำกลับเป็นทำตัวเหมือนมนุษย์ด้วยการเป็นฝ่ายกุมอำนาจและเอาเปรียบสัตว์ตัวอื่นๆ ในฟาร์มต่อไปเสียเอง นวนิยายเรื่อง *Animal Farm* ถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่ทรงคุณค่า มีการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาอื่นๆ หลายภาษาทั่วโลก โดยในประเทศไทย ผู้วิจัยพบที่มีการแปลนวนิยายเรื่อง *Animal Farm* เป็นภาษาไทยมาแล้วทั้งสิ้น 10 สำนักพิมพ์ ได้แก่

	ชื่อเรื่อง	ผู้แปล	ปีที่ตีพิมพ์	สำนักพิมพ์
1	ฟาร์มเดียรัจฉาน	ม.ล. นิภา ภาณุมาศ	พ.ศ. 2502	(ไม่ปรากฏ)
2	สัตว์รัฐ	อุทุมพร ปาณินทร์	พ.ศ. 2515	แพรวพทยา
3	การเมืองของสัตว์	วิเชียร อดิชาติการ	พ.ศ. 2518	เคล็ดไทย

	ชื่อเรื่อง	ผู้แปล	ปีที่ตีพิมพ์	สำนักพิมพ์
4	แอนนิมอล ฟาร์ม	ศุภรางค์ เฝ้าพันธุ์	พ.ศ. 2518	แพรวพทยา
5	ฟาร์มสัตว์	สายธาร	พ.ศ. 2520	ประพันธ์สาส์น
6	รัฐสัตว์ : วรรณกรรม เทพนิยาย	เกียรติขจร ไชยแสง สุขกุล	พ.ศ. 2544	มติชน
7	แอนนิมอล ฟาร์ม	พันเอก ดร. ชัยพลฤกษ์ ปลุกศิริ	พ.ศ. 2549	กูดมอร์นิ่ง
8	แอนนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของ สรรพสัตว์	บัญชา สุวรรณานนท์	พ.ศ. 2555	ไต้ฝุ่น
9	แอนนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่อง สรรพสัตว์	สรวงอัปสร กสิกรานนท์	พ.ศ. 2557	แอร์โร่ คลาสสิกบุ๊กส์
10	แอนนิมอล ฟาร์ม	เพชร ภาษพิรัช	พ.ศ. 2560	ไทยควอลิตี้บุ๊กส์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดขอบเขตการวิจัยครั้งนี้โดยศึกษาแบบแปลทั้งหมด 6
สำนวน ตามที่สามารถหาฉบับแปลจริงที่ตีพิมพ์เป็นครั้งแรกมาศึกษาได้จากห้องสมุด
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจากที่วางขายตามร้านหนังสือในปัจจุบัน ได้แก่

	ชื่อเรื่อง	ผู้แปล	ปีที่ตีพิมพ์	สำนักพิมพ์
1	ฟาร์มสัตว์	สายธาร	พ.ศ. 2520	ประพันธ์สาส์น
2	รัฐสัตว์ : วรรณกรรม เทพนียาย	เกียรติขจร ไชยแสง สุขกุล	พ.ศ. 2544	มติชน
3	แอนิมอล ฟาร์ม	พันเอก ดร. ชัยพลฤกษ์ ปิลกศิริ	พ.ศ. 2549	ก๊อดมอร์นิ่ง
4	แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของ สรรพสัตว์	บัญชา สุวรรณานนท์	พ.ศ. 2555	ไต้ฝุ่น
5	แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่อง สรรพสัตว์	สรวงอัปสร กลิกรานนท์	พ.ศ. 2557	แอริโรว์ คลาสสิกบุ๊กส์
6	แอนิมอล ฟาร์ม	เพชร ภาษพิรัช	พ.ศ. 2560	ไทยควอลิตี้บุ๊กส์

เนื่องจากรายงานฉบับนี้เป็นการวิจัยขนาดเล็ก ผู้วิจัยจึงขอจำกัดขอบเขตประเด็นในการวิจัยโดยพิจารณาจากพาราทีกซ์ (paratext) ซึ่งหมายถึงองค์ประกอบที่อยู่รอบเนื้อความหลักของตัวบทแปล โดยทั่วไปแล้ว พาราทีกซ์ประกอบไปด้วยสองส่วนหลัก ส่วนแรกคือเพริเท็กซ์ (peritext) ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ ชื่อบท หมายเหตุ ส่วนที่สองคือ เอพิเท็กซ์ (epitext) ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่นอกหนังสือ เช่น การสัมภาษณ์หรือการพูดคุยผ่านช่องทางสื่อสารมวลชนต่างๆ รวมไปถึง

การสื่อสารส่วนบุคคลผ่านจดหมาย บันทึกส่วนตัว เป็นต้น (Genette, 1997, p. 5) ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์พาราทีกซ์เฉพาะในส่วนที่เป็นเพริเท็กซ์ของตัวบทแปลทั้ง 6 สำนวน โดยไล่เรียงจากปีที่พิมพ์ และพิจารณาเฉพาะ 3 ส่วนหลัก ได้แก่ ชื่อเรื่องในฉบับแปล ปกหนังสือ และคำนำ

1. *ฟาร์มสัตว์* แปลโดย สายธาร (พ.ศ. 2520)

1.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

ชื่อเรื่อง *ฟาร์มสัตว์* ถือได้ว่าเป็นการแปลแบบตรงตัว ไม่มีการสอดแทรกนัยยะใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในหนังสือ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ ที่ทำการศึกษา

1.2 ปกหนังสือ

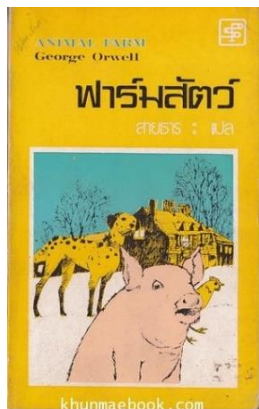
เนื่องจากหนังสือเรื่อง *ฟาร์มสัตว์* เป็นหนังสือที่ตีพิมพ์มานานมากกว่า 40 ปีแล้ว หนังสือเรื่องนี้ที่ผู้วิจัยพบในห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้ทำการห่อปกแข็งปิดทั้งปกหน้าและปกหลัง ผู้วิจัยจึงสืบค้นภาพปกหนังสือทางอินเทอร์เน็ต พบเพียงปกหน้าเท่านั้น

จากปกหน้าจะสังเกตการวางตำแหน่งได้เป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือชื่อนวนิยายและผู้ประพันธ์พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษจัดวางอยู่ด้านบนสุด ถัดลงมาเป็นชื่อเรื่องของตัวบทแปลและชื่อผู้แปลที่มีขนาดตัวอักษรใหญ่กว่าส่วนแรก และส่วนสุดท้ายคือรูปภาพซึ่งเป็นภาพวาดลักษณะคล้ายหน้าปกหนังสือนิทานสำหรับเด็กซึ่งมีขนาดกินพื้นที่ถึง 2 ใน 3 ของปก การออกแบบเช่นนี้แสดงถึงการให้ความสำคัญกับภาพเพื่อดึงดูดผู้อ่าน

มากที่สุด และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบภาพจะพบว่าสิ่งที่น่าสนใจคือการเรียงความสำคัญของตัวละครในเรื่องที่มีหมูอยู่ข้างหน้าสุด มีสีชมพู และกินพื้นที่กึ่งหนึ่งของภาพทั้งหมด ในขณะที่ด้านหลังภาพหมูจะเป็นรูปสุนัขและไก่ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและมีสีเหลืองกลืนไปกับฉากหลัง ผู้วิจัยคิดว่าการวางองค์ประกอบภาพและการลงสีเช่นนี้สื่อเป็นนัยถึงใจความของเรื่องนี้มีหมูเป็นชนชั้นผู้นำการปฏิบัติ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในเรื่อง ส่วนสุนัขและไก่เป็นเพียงตัวละครอื่นๆ ที่มีความสำคัญรองลงไปและอยู่ใต้อาณัติของหมู

1.3 คำนำ

ไม่ปรากฏคำนำใดๆ ทั้งสิ้น

รูปที่ 1 ฟาร์มสัตว์ แปลโดย สายธาร (พ.ศ. 2520)³

³ ฟาร์มสัตว์ (หน้าปก). ออร์เวลล์, จอร์จ. (สายธาร, ผู้แปล). 2520. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาสน์. ที่มาของภาพ http://khunmaebook.tarad.com/product.detail_646347_th_4953130

โดยสรุปแล้ว จากพาราเท็กซ์ที่ปรากฏข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าตัวบทแปลฉบับนี้ให้ความสำคัญกับตัวบทประพันธ์และผู้ประพันธ์ต้นฉบับค่อนข้างน้อย โดยดูจากปกหนังสือที่วางตัวอักษรชื่อเรื่องและชื่อผู้ประพันธ์ในขนาดอักษรที่เล็กและไม่อยู่ในจุดที่ดึงดูดสายตา ยิ่งไปกว่านั้นก็ยังจำกัดความสำคัญของผู้แปลด้วย เห็นได้จากการที่ตัวบทแปลสำนวนนี้เป็นหนึ่งในไม่กี่สำนวนที่ผู้แปลใช้นามปากกา ในขณะที่สำนวนอื่นๆ ส่วนใหญ่ผู้แปลจะใช้ชื่อและนามสกุลจริงทั้งหมด อีกทั้งยังไม่ปรากฏคำนำใดๆ ทั้งจากสำนักพิมพ์และจากผู้แปลที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นถึงอุดมการณ์ของสำนักพิมพ์และผู้แปล ตลอดจนลักษณะสังคมและการเมืองการปกครองในช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ได้เลย

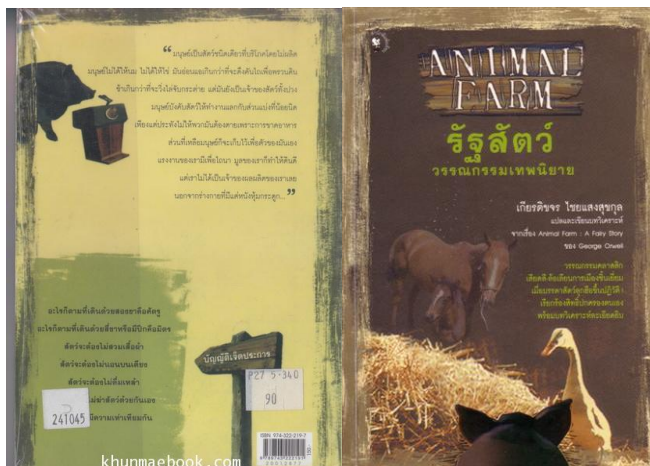
2. รัฐสัตว์ : วรรณกรรมเทพนิยาย แปลโดย เกียรติขจร ไชยแสงสุขกุล (พ.ศ. 2544)

2.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

ผู้แปลแปลชื่อเรื่องว่า *รัฐสัตว์* ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้สองประการด้วยกัน ประการแรกคือเพื่อเป็นการเลียนเสียงกับคำว่า "รัฐศาสตร์" แสดงให้เห็นว่าผู้แปลต้องการสื่อโดยนัยว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับศาสตร์การเมืองการปกครอง นอกจากนี้ หากพิจารณาในแง่ของการแปลจะพบว่า "รัฐสัตว์" เป็นการแปลที่ไม่ตรงความหมาย แทนที่ผู้แปลจะแปลคำว่า farm เป็น ฟาร์ม หรือ ไร่ หรือทับศัพท์ว่าฟาร์ม กลับตีความหมายเชิงอุปมาของคำว่า farm แล้วถ่ายทอดความหมายเชิงอุปมานี้ให้ผู้อ่านเป็นคำว่า "รัฐ" อย่างเสรีจรรยา ข้อสังเกตสองประการข้างต้นสะท้อนให้เห็นจุดประสงค์และอุดมการณ์ของผู้แปลว่ามีความต้องการจะสื่อสารด้านการเมืองการปกครองอย่างชัดเจน

2.2 ปกหนังสือ

เนื่องจากหนังสือเรื่อง **รัฐสัตว์** ที่ผู้วิจัยพบในห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำการห่อปกแข็งปิดทั้งปกหน้าและปกหลัง ผู้วิจัยจึงสับคั่นภาพปกหนังสือทางอินเทอร์เน็ต พบปกหน้าและปกหลังดังรูปด้านล่างนี้

รูปที่ 2 **รัฐสัตว์ : วรรณกรรมเทพนิยาย** แปลโดย เกียรติขจร ไชยแสงสุขกุล
(พ.ศ. 2544)⁴

การออกแบบปกหน้าเน้นการใช้ภาพถ่ายสัตว์ที่ปรากฏเป็นตัวละครอยู่ในเนื้อเรื่อง ทั้งหมู ห่าน และม้า โดยในภาพจะเห็นสัตว์เหล่านี้อยู่ในฟาร์มที่มีกองฟางอยู่ จาก

⁴ **รัฐสัตว์ : วรรณกรรมเทพนิยาย** (หน้าปก). ออร์เวลล์, จอร์จ. (เกียรติขจร ไชยแสงสุขกุล, ผู้แปล). 2544.

กรุงเทพมหานคร: มติชน. ที่มาของภาพ http://khunmaebook.tarad.com/product.detail_646347_th_4588929

ด้านบนสุดของหนังสือจะเป็นชื่อเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทยในขนาดตัวอักษรใกล้เคียงกัน แต่สิ่งที่น่าสนใจคือในส่วนตรงกลางมีการจัดเอาชื่อผู้แปลขึ้นก่อนแล้วตามด้วยคำว่า “แปลและเขียนบทวิเคราะห์” แล้วบรรทัดต่อมาจึงเป็นชื่อเรื่องและชื่อผู้ประพันธ์ที่มีขนาดตัวอักษรเล็กกว่าชื่อผู้แปล แสดงถึงความพิเศษของตัวบทแปลสำนวนนี้ที่เน้นความสำคัญของผู้แปลให้โดดเด่น รวมถึงเห็นว่าตัวบทแปลสำนวนนี้พิเศษกว่าสำนวนอื่นๆ ตรงที่มีบทวิเคราะห์ หลังจากนั้นในส่วนล่างสุดจะเป็นข้อความโปรยเป็นการแนะนำเรื่อง ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ข้อความโปรย	วิเคราะห์
วรรณกรรมคลาสสิก	สื่อคุณค่าทางวรรณกรรม (literary merit)
เสียดสีการเมืองชั้นเยี่ยม	บอกเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รู้แบบตรงๆ
เมื่อบรรดาสัตว์ลูกฮือขึ้นปฏิวัติ เรียกร้องสิทธิปกครองตนเอง	บอกเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รู้แบบตรงๆ
พร้อมบทวิเคราะห์ละเอียดียบ	เน้นความพิเศษของตัวบทแปลสำนวนนี้ที่เหนือกว่าสำนวนอื่นๆ

ในส่วนของปกหลัง แบ่งได้เป็นสองส่วน ส่วนด้านบนประกอบด้วยภาพวาดของหมูและคำพูดที่หมูวิพากษ์ความชั่วร้ายมนุษย์ และส่วนด้านล่างเป็นป้ายสัญลักษณ์ชี้ทางไล่เรียงบัญญัติเจ็ดประการที่เหล่าสัตว์ในฟาร์มต้องปฏิบัติตามภายใต้การปกครองของหมู

2.3 คำนำ

สำหรับตัวบทแปลสำนวนนี้ ประกอบด้วยคำนำสำนักพิมพ์ และคำนำจากผู้แปล

คำนำจากสำนักพิมพ์มีส่วนที่น่าสนใจคือมีการระบุไว้ชัดเจนว่าเรื่อง *Animal Farm* เคยถูกแปลมาแล้วหลายสำนวน เป็นการสื่อว่ามีคุณค่าทางวรรณกรรม (literary merit) ทั้งยังบอกว่าสำนวนนี้มีความพิเศษที่แตกต่างและโดดเด่นไปกว่าสำนวนอื่นๆ เพราะประกอบไปด้วย 2 ภาค ได้แก่ ภาควรรณกรรม และภาควิเคราะห์โดยผู้แปล เป็นการประกาศอย่างชัดเจนว่าสำนวนนี้มีความพิเศษเหนือกว่าตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ

“*Animal Farm: A Fairy Story* เคยแปลเป็นภาษาไทยมาแล้วหลายสำนวน พิมพ์เผยแพร่มาหลายครั้งแล้วเช่นกัน แต่สำหรับสำนวนแปลของเกียรติขจร ไชยแสงสุขกุลเล่มนี้ มีความพิเศษ น่าสนใจ แตกต่างจากการแปลสำนวนอื่นๆ ตรงที่ผู้แปลได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ภาคด้วยกัน ภาคแรกภาควรรณกรรม ถอดความมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ และภาคที่ 2 ภาควิเคราะห์” (เกียรติขจร, 2544, น. 8)

นอกจากนี้ ในส่วนของคำนำจากผู้แปล ผู้วิเคราะห์สังเกตได้ว่าผู้แปลแสดงความเป็นตัวตนของตนเองลงไปผ่านการบรรยายในส่วนคำนำอย่างชัดเจน ข้อสังเกตแรกคือการเลือกใช้คำว่า “คำนำผู้เขียน” แทนที่จะใช้ว่าคำนำผู้แปลและผู้วิเคราะห์ตามที่ระบุไว้ในที่ปกหนังสือ ทำให้ผู้อ่านอาจสับสนได้ว่าเป็นคำนำจากผู้ประพันธ์ได้ สิ่งนี้

น่าสนใจในคำนำจากผู้แปลคือผู้แปลแสดงอุดมการณ์ทางการเมืองการปกครองออกมาอย่างชัดเจนว่ามีความไม่พอใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ เห็นได้จากการที่เขาเลือกใช้คำเพื่อสื่อความในด้านลบ เช่น

“พัฒนาการของสังคมได้เปลี่ยนจากการใช้อำนาจด้วยกำลัง มาเป็นการชิงอำนาจโดยการสะกดความโลภของมนุษย์ด้วยเสรีภาพที่ฟุ่มเฟือยและบิดเบือน โดยกล่าวอ้างว่าความเท่าเทียมได้เกิดขึ้นแล้วในสังคมที่อยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันนี้และกระแสการแสวงหาการบริโภคอย่างเอาเป็นเอาตายไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ ภายใต้กฎเกณฑ์ที่ถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจเงินตราที่เหนือกว่า นับเป็นกระบวนการที่สุดจะแยบยลและทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้ไม่มีวันล้าสมัยไปได้เลย” (เกียรติขจร, 2544, น. 9 - 10)

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้แปลยังระบุปัญหาที่พบในการแปล ซึ่งประกอบด้วยการแปลอุปมาเปรียบเทียบเพื่อให้สื่อความได้ดังที่ผู้ประพันธ์ต้องการ ตลอดจนการถ่ายทอดสรพนามเป็นภาษาไทย อีกทั้งยังบอกแนวทางการแปลของตนที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบางส่วนตามความเหมาะสม

“เนื้อหาของเรื่องเกือบทั้งหมดแฝงไปด้วยระบบสัญลักษณ์และการอุปมาเปรียบเทียบดังนั้นจึงนับเป็นข้อจำกัดในการแปลที่ต้องแปลเพื่อให้ได้ความหมายและนัยตามที่ออร์เวลต้องการสื่อถึงอย่างเคร่งครัด แต่เนื่องด้วย

การบรรยายเรื่องราวตลอดทั้งเรื่องเป็นการบรรยายในมุมมองของสัตว์ที่มีต่อพวกมันเองและต่อมนุษย์ ซึ่งวิธีการใช้สรรพนามภาษาอังกฤษและของภาษาไทยเราออกจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก ดังนั้นเพื่อให้อรรถรสและสุนทรียภาพของการใช้ภาษายังคงอยู่ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมโดยยังคงรักษาความหมายให้คงเหมือนเดิมเท่าที่จะทำได้” (เกียรติขจร, 2544, น. 11)

นอกจากจะอธิบายวิธีการแปลในภาควรรณกรรมแล้ว ผู้แปลยังแจกแจงเหตุผลในการเขียนบทวิเคราะห์เพิ่มเติมว่าเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายเชิงสัญลักษณ์ โดยเทียบเคียงกับบริบทของผู้ประพันธ์ และสารภาพว่าตอนแรกผู้แปลคิดจะเปรียบเทียบอุปมาของ จอร์จ ออร์เวลล์ กับเหตุการณ์การเมืองของประเทศไทย ณ ขณะที่แปล แต่ได้ตัดออกเสียหมดภายหลังเพราะพิจารณาแล้วว่าตัวบทต้นฉบับมีความเป็นสากลทั้งด้านขอบเขตทางพื้นที่และเวลา จึงเห็นควรให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดในการเปรียบเทียบเอง

“เพื่อให้หนังสือเล่มนี้สมบูรณ์มากขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้เขียนบทวิเคราะห์เพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่มีอยู่ในหนังสือเล่มนี้ที่เทียบเคียงกับเหตุการณ์ สภาพสังคม แนวคิด และพื้นฐานของผู้เขียนในขณะนั้นโดยละเอียดมากขึ้น โดยความตั้งใจเดิมนั้น ข้าพเจ้าต้องการที่จะเขียนเปรียบเทียบอุปมาตามทีออร์เวลเขียนไว้กับสภาพสังคมการเมืองที่

เกิดขึ้นในประเทศชาติของเราขณะนี้ แต่หลังจากไคร่ครวญใหม่แล้วก็ต้องตัด
เนื้อหาเหล่านั้นทิ้งไปหมด เนื่องด้วยพิจารณาแล้วเห็นว่าความเป็นสากลของ
วรรณกรรมเรื่องนี้ได้เป็นเพียงความสากลในมิติของขอบเขตความเป็นรัฐ
เท่านั้น แต่ยังเป็นความสากลในมิติของกาลเวลาอีกด้วย สิ่งที่เกิดในรัฐสัตว์
สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกแห่งทุกหนและทุกกาลเวลา” (เกียรติขจร, 2544, น.
11)

นอกจากนี้ ความพิเศษของตัวบทแปลสำนวนนี้คือนอกจากจะมีภาค
วรรณกรรมซึ่งเป็นส่วนของการแปลเรื่องนี้แล้ว ผู้แปลยังได้เพิ่มบทวิเคราะห์เรื่องนี้ด้วย
โดยภาควิเคราะห์ประกอบด้วยชีวประวัติของผู้ประพันธ์ แนวคิดทางการเมืองในช่วงที่
เขียนเรื่องนี้ บทวิจารณ์ วิเคราะห์เฉพาะบท และวิเคราะห์ตัวละครและอุปมา

โดยสรุปแล้ว จากพาราเท็กซ์ที่ปรากฏ ผู้วิจัยคิดว่าตัวบทแปลสำนวนนี้เป็น
สำนวนที่แสดงตัวตนของผู้แปลให้เห็นได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องของอุดมการณ์
ทางการเมือง ตลอดจนการชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการแปลและกลวิธีการแปลที่ผู้
แปลใช้ตามที่ระบุไว้ในส่วนของคำนำ ยิ่งไปกว่านั้น ส่วนที่เห็นตัวตนของผู้แปลชัดเจน
ที่สุดก็คือความพยายามในการก้าวข้ามมากกว่าการเป็นเพียงนักแปลด้วยการเขียนภาควิ
เคราะห์ซึ่งเป็นส่วนที่ตัวบทแปลสำนวนนี้มีเพิ่มเติมมากกว่าตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ
ทั้งหมด

3. แอนิมอล ฟาร์ม แปลโดย พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ (พ.ศ. 2549)

3.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

ผู้แปลไม่แปลชื่อเรื่อง แต่ใช้วิธีการถ่ายเสียงไปเลยเป็น *แอนิมอล ฟาร์ม* จึงอนุมานได้ว่า ผู้แปลประเมินว่าผู้อ่านน่าจะรู้จักเรื่อง *Animal Farm* อยู่แล้ว

3.2 ปกหนังสือ

สำหรับตัวบทแปลสำนวนนี้ ประกอบด้วยปกหน้าและปกหลัง ดังรูปต่อไปนี้

รูปที่ 3 *แอนิมอล ฟาร์ม* แปลโดย พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ (พ.ศ. 2549)⁶

3.2.1 ปกหน้า

มีองค์ประกอบการจัดวางแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่

⁶ *แอนิมอล ฟาร์ม* (หน้าปก). ออร์เวลล์, จอร์จ. (พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ, ผู้แปล). 2549. กรุงเทพมหานคร: กุ๊ตมอร์นิ่ง.

ด้านบนสุดเป็นชื่อเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทย ซึ่งมีขนาดตัวอักษรใกล้เคียงกัน โดยชื่อภาษาไทยใหญ่กว่าเล็กน้อย ส่วนตรงกลางเป็นภาพวาดหมูแต่งตัวใส่สูทผูกไท มีหน้าตาดูชั่วร้าย ด้านหลังของหมูมีเงาของสัตว์ตัวอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เช่น ลา วัว เป็ด การออกแบบภาพเช่นนี้สื่อเป็นนัยถึงแนวคิดหลักของเรื่อง *Animal Farm* ที่มีหมูเป็นตัวละครสำคัญของเรื่องในฐานะผู้นำการปฏิวัติ โดยการให้หมูใส่สูทผูกไทแสดงว่าหมูเป็นตัวละครที่มีฐานะและอำนาจ แต่มีความชั่วร้ายอยู่ และการให้สัตว์อื่นๆ เป็นแค่เงา ไร้ใบหน้า แสดงถึงการที่สัตว์อื่นๆ เป็นผู้ตามที่ไม่สำคัญเท่าหมู

ส่วนสุดท้ายด้านล่างคือ ข้อความโปรยเป็นการแนะนำเรื่อง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ข้อความโปรย	วิเคราะห์
วรรณกรรมอมตะชื่อดังซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีทั่วโลก	สื่อคุณค่าทางวรรณกรรม (literary merit)
ผลงานคลาสสิกของนักเขียนชื่อดัง George Orwell	ให้ความสำคัญกับผู้ประพันธ์มากกว่าผู้แปล
เสียดสีเปรียบเปรยการเมืองผ่านบรรดาสัตว์น้อยใหญ่	บอกเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รู้แบบตรงๆ
ผ่านไปอีก 100 ปี ยังทันสมัยไม่ตกยุค	สื่อว่าเรื่องนี้มีความเป็นสากลในเชิงกาลเวลา
สัตว์ก็ปฏิวัติเป็น	บอกเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รู้แบบตรงๆ

ในส่วนของปกหลัง รายละเอียดการจัดวางปกหลังจะวางชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษไว้ด้านบนสุด ตัวอักษรเท่ากัน มีหมู่วัดสุทศุณเฑโท หน้าตาชั่วร้ายอยู่ด้านข้าง เป็นรูปเดียวกันกับรูปด้านหน้า อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสนใจอยู่ที่คำอธิบายที่ด้านล่างชื่อเรื่อง ซึ่งทำให้ดูเด่นด้วยตัวอักษรหนาสีแดง ดังนี้

“เรื่องราวการปฏิวัติของเหล่าสรรพสัตว์ที่โดนใจคนไทย พ.ศ. นี้ จะเป็นเช่นไรหากสรรพสัตว์ทั้งหลายลุกขึ้นปฏิวัติมนุษย์”

ข้อความที่ว่า “โดนใจคนไทย พ.ศ. นี้” สื่อให้เห็นถึงจุดประสงค์ของหนังสือ เรื่องนี้ที่ต้องการสะท้อนปัญหาด้านการเมืองในบริบททางสังคมและการเมืองการปกครองของช่วงเวลาที่หนังสือเล่มนี้ถูกแปลและตีพิมพ์ ซึ่งก็คือ พ.ศ. 2549 ความสำคัญของปีนี้เป็นปีที่เกิดการก่อรัฐประหาร พ.ศ. 2549 ในวันที่ 19 กันยายน 2549 เพื่อยึดอำนาจจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี โดยกลุ่มคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) นำโดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก ณ ขณะนั้น การก่อรัฐประหารครั้งนี้ไม่มีการเสียเลือดเนื้อและไม่มีรายงานผู้ได้รับบาดเจ็บ ส่วนประชาชนภายในประเทศให้การตอบรับการรัฐประหารครั้งนี้เป็นอย่างดี หลายคนถึงกับเข้ามาบดดอกไม้ ถวายรูปกับริถัถ และทหารที่ประจำการตามจุดต่างๆ แต่ก็มีประชาชนอีกหลายกลุ่มออกมาต่อต้านรัฐประหารในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน โดยก่อนหน้ารัฐประหารครั้งนี้ก็มีการก่อตั้งพันธมิตร

ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือที่รู้จักกันในชื่อกลุ่มคนเสื้อเหลือง เมื่อ พ.ศ. 2548 ซึ่งมีแกนนำคนสำคัญ ได้แก่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล และ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เพื่อเคลื่อนไหวเรียกร้องให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

3.3 คำนำ

หนังสือฉบับแปลสำนวนนี้มีเพียงแค่คำนำจากบรรณาธิการเท่านั้น โดยใช้คำว่า “จากใจสำนักพิมพ์” เนื้อหาเป็นการเล่าภูมิหลังของเรื่อง *Animal Farm* ว่ามีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไรในช่วงบริบททางสังคมและการเมืองการปกครองขณะที่จอร์จ ออร์เวลล์ เขียน หลังจากนั้นก็เล่าเรื่องราวโดยย่อของ *Animal Farm* และชื่นชมผู้แปลที่แปลและเรียบเรียงได้ดี แต่ที่สำคัญคือทางสำนักพิมพ์ได้ปิดท้ายคำนำด้วยข้อความที่ว่า

“เรื่องราวการเมืองย่อยๆ ในสังคมของสัตว์นั้นอ่านง่ายยิ่งไม่ใช่เล่น แต่ก็อ่านได้สนุกไม่แพ้กัน ถึงแม้เนื้อเรื่องอาจจะไปตรงกับการเมืองของประเทศใดประเทศหนึ่งในยุคนี้บ้างก็ตาม” (ชัยพฤกษ์, 2549, น. 3)

การที่บรรณาธิการกล่าวไว้เช่นนี้ในคำนำ เป็นการตอกย้ำว่าหนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนปัญหาด้านการเมืองในบริบททางสังคมและการเมืองการปกครองของเวลาที่หนังสือเล่มนี้ถูกแปลและตีพิมพ์ (พ.ศ. 2549) ตลอดจนน่าจะต้องการให้ผู้อ่านได้คิดถึงปัญหาดังกล่าวผ่านการอ่านเรื่องราวนี้เช่นกัน

โดยสรุปแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าพาราเท็กซ์ในส่วนของปกหลังและคำนำ สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือการนำเสนอแนวคิดทางการเมืองการปกครองอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ร้อนแรงถึงขีดสุดในเหตุการณ์รัฐประหาร พ.ศ. 2549 ทั้งนี้ รัฐประหาร พ.ศ. 2549 ถือได้ว่าเป็นการฉีกรัฐธรรมนูญและตั้งรัฐบาลเองอย่างฉับพลัน อันเป็นชนวนเหตุความวุ่นวายทางการเมืองในตลอดระยะเวลาอีก 8 ปีต่อมาก่อนที่จะเกิดการก่อรัฐประหารอดีตนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ใน พ.ศ. 2557 นั่นเอง อีกประเด็นคือ การที่สำนวนแปลฉบับนี้ถูกผลิตออกมาในช่วงที่ประเทศไทยมีเหตุการณ์ทางการเมืองดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดสมมติฐานการแปลซ้ำ (retranslation hypothesis) ของเบอร์แมน ที่ว่าการแปลซ้ำเกิดขึ้นเพื่อที่จะทำให้งานแปลสมบูรณ์และทันสมัย เพราะผู้อ่านและสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เห็นได้จากข้อความที่ปรากฏอยู่ในส่วนต่างๆ ของพาราเท็กซ์ ที่เน้นย้ำความเป็นสากลทางกาลเวลาของเรื่อง *Animal Farm* และเชื่อมโยงเรื่องราวให้ผู้อ่านรับรู้ว่ามี ความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในสังคมไทย

4. แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์ แปลโดย บัญชา สุวรรณา นนท์ (พ.ศ. 2555)

4.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

ชื่อเรื่องแอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์ เป็นการแปลชื่อเรื่องโดยใช้วิธีการถ่ายเสียงผสมกับการให้คำอธิบายต่อท้าย การที่ผู้แปลถ่ายเสียงชื่อเรื่องมาเลย

น่าจะเป็นเพราะผู้แปลประเมินว่าผู้อ่านน่าจะรู้จักเรื่อง *Animal Farm* อยู่แล้ว จึงไม่แปลและยกมาเป็นชื่อเรื่องด้วยเพื่อดึงดูดความสนใจ และในส่วนของคำอธิบายที่ต่อท้ายที่ว่า “สงครามกบฏของสรรพสัตว์” ก็ทำหน้าที่สื่อนัยยะของเรื่องราวให้ผู้อ่านได้พอรู้ว่าเรื่องนี้มี ความรุนแรงของการรบราฆ่าฟันและการก่อกบฏโดยมีตัวละครเป็นสัตว์หลากหลายชนิด

4.2 ปกหนังสือ

สำหรับตัวบทแปลสำนวนนี้ ประกอบด้วยปกหน้าและปกหลัง ดังรูปที่ปรากฏต่อไปนี้

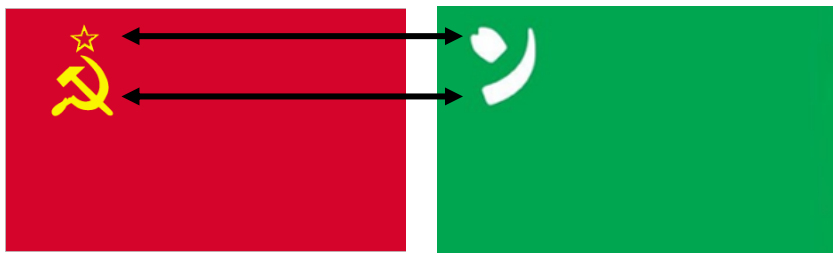

รูปที่ 4 แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์ แปลโดย บัญชา สุวรรณานนท์ (พ.ศ. 2555)⁸

⁸ แอนิมอล ฟาร์ม (หน้าปก). ออร์เวลล์, จอร์จ. (บัญญัติ สุวรรณานนท์, ผู้แปล). 2555. กรุงเทพมหานคร: กู๊ดมอร์นิ่ง.

สำหรับปกหน้า ประกอบไปด้วยชื่อผู้ประพันธ์และผู้แปลในตัวอักษรขนาดค่อนข้างเล็กพอๆ กัน ถัดลงมาเป็นชื่อเรื่องที่แปลเป็นภาษาไทย แต่จุดที่ใหญ่และจุดดึงดูดสายตามากที่สุดคือรูปภาพหมูถือธงทำทำเป็นผู้นำมุ่งไปด้านหน้า และส่วนสุดท้ายคือมีคำพูดด้านล่างซ้ายบอกว่าเรื่องนี้เป็น 1 ใน 100 วรรณกรรมดีเลิศแห่งศตวรรษที่ 20 ซึ่งถือได้ว่าเป็นการประกาศคุณค่าทางวรรณกรรมของหนังสือเล่มนี้

ส่วนที่ผู้วิจัยคิดว่าควรวิเคราะห์คือรูปภาพหมูถือธงทำทำเป็นผู้นำมุ่งไปด้านหน้า แสดงให้เห็นว่าหมูนั้นเป็นสัตว์ที่เป็นผู้นำในการกบฏตามเนื้อหาของเรื่องนี้ โดยจะเห็นว่าหมูถือธงที่มีสัญลักษณ์เป็นกบหมูและเขาสัตว์อยู่ด้านซ้ายบน ผู้วิจัยเห็นว่าสัญลักษณ์ดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงได้กับธงของสหภาพโซเวียต ดังนี้

รูปที่ 5 ธงของสหภาพโซเวียต⁹

ธงของสหภาพโซเวียต มีพื้นสีแดงแสดงถึงสีของพรรคคอมมิวนิสต์และระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ สัญลักษณ์ดาวแดงขอบทองหมายถึงกฎของพรรค

⁹ Martins, A. (2002). *Flag of the Soviet Union*. [Image] Retrieved from

https://fotw.info/flags/su.html?fbclid=IwAR2rPyIF_Iovbvl881cnpM2-8HzYOK45L6DK7dw9vSj3yZGdtR6C-lsuil

คอมมิวนิสต์แห่งสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ขึ้นระบอบการปกครองของประเทศ ส่วนค่อนข้างเป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นกรรมาชีพ อันเป็นชนชั้นที่สำคัญที่สุดในระบอบคอมมิวนิสต์ โดยรูปค่อนข้างหมายถึงแรงงานอุตสาหกรรม และรูปเคียวหมายถึงเกษตรกร (สุโขทัยสกี, 2550)

ส่วนธงที่ปรากฏบนปกหน้าของหนังสือ ผู้วิจัยเห็นว่าพื้นสีเขียวสามารถอนุมานได้ว่าเป็นสีท้องทุ่งเขตที่ปกครองของสัตว์ในเรื่อง หรืออาจเป็นไปได้ว่าการเลือกสีเขียวนั้นเกิดจากเจตจำนงของสำนักพิมพ์ หรือบรรณาธิการ หรือผู้ออกแบบปก ที่ไม่ต้องการให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความเป็นคอมมิวนิสต์ เข้ากับแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่มีสีแดงเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม ซึ่งในกรณีนี้ก็อาจจะถือเป็นการสะท้อนอุดมการณ์ที่อยู่ภายใต้กระบวนการผลิตสำนวนแปลนี้ ส่วนสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนธงก็สามารถเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่วางรูปได้ โดยรูปกับหมูที่ปรากฏอยู่ด้านซ้ายบนเหนือเขาสัตว์สามารถเปรียบเทียบกับดาวแดงขอบทอง (กฎเกณฑ์ของพรรคคอมมิวนิสต์) สัญลักษณ์กับหมูนี้เชื่อมโยงได้กับระบอบการปกครองโดยเหล่าหมูซึ่งเป็นชนชั้นผู้นำในเรื่องนี้ ส่วนรูปเขาสัตว์สามารถเปรียบเทียบกับค่อนข้าง (ชนชั้นกรรมาชีพ) สัญลักษณ์เขาสัตว์นี้เชื่อมโยงได้กับสัตว์ตัวอื่นๆ ซึ่งเป็นผู้ที่ตกอยู่ใต้อำนาจของหมู

สำหรับปกหลัง จะเห็นได้ชัดเจนว่าพื้นที่ 2 ใน 3 เป็นข้อความบัญญัติ 7 ประการที่เหล่าสรรพสัตว์ในฟาร์มต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดภายใต้อำนาจของหมูซึ่งเป็นชนชั้นผู้นำ ส่วนด้านล่างสุดเป็นข้อความโปรยทั้งหมด 8 บรรทัด ประกอบด้วยการ

เล่าเรื่องย่อโดยคร่าวๆ ใน 5 บรรทัดแรก ส่วน 3 บรรทัดล่างเป็นการประกาศคุณค่าทางวรรณกรรมและเชิดชูผู้ประพันธ์เรื่อง *Animal Farm* รวมถึงทิ้งท้ายให้รู้วาทประพันธ์นี้มีความเป็นสากลในแง่ขอบเขตพื้นที่และกาลเวลา เพราะไม่ว่าที่ไหนๆ ก็ต้องพบกับสถานการณ์การถูกกดขี่เฉกเช่นเรื่อง *Animal Farm* อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนี้

“ผลงานอมตะของจอร์จ ออร์เวลล์ (ผู้เขียน *หนึ่งเก้าแปดสี่*) ยังคงลือเลือน สังคมเผด็จการได้สับสน ตราบที่สังคมมนุษย์ทั่วทุกมุมโลกยังคงมีความอยุติธรรมอันเกิดจากการกดขี่โดยอภิสิทธิ์ชน”

4.3 คำนำ

ผู้วิจัยไม่พบว่าเรื่องนี้มีคำนำใดๆ ทั้งจากสำนักพิมพ์และผู้แปลเลย อย่างไรก็ตามพบวก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อเรื่อง มีเพียงการแนะนำประวัติสั้นๆ ของผู้แปลเรื่องนี้เท่านั้น

จากพาราเท็กซ์ทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าการเชื่อมโยงถึงการเมืองอยู่บ้าง แม้จะไม่ชัดเจนเท่าตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ แต่ก็มีความพยายามที่จะใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารกับผู้อ่าน ผ่านการออกแบบรูปภาพบนปกหน้าและข้อความโปรยบนปกหลัง ซึ่งด้วยข้อความที่ทิ้งท้ายในทำนองที่ว่านวนิยายเรื่องนี้ลือเลือนสังคมเผด็จการได้อย่างดี ตราบที่สังคมมนุษย์ทั่วทุกมุมโลกยังคงมีความอยุติธรรมอันเกิดจากการกดขี่โดยอภิสิทธิ์ชนนั้น อาจมีนัยยะเพื่อเชื่อมโยงถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งแบ่งฝักฝ่ายทางอุดมการณ์การเมืองครั้งใหญ่ต่อเนื่องยาวนาน โดยแบ่งเป็นสี่สี่เหลี่ยมและสี่แดงอย่างชัดเจน

เพื่อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนชื่อทางการเมือง เริ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2553 – 2556 ครอบคลุมเวลาที่ตัวบทแปลสำนวนนี้ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรก (พ.ศ. 2555)

ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม พ.ศ. 2553 มีการชุมนุมทางการเมืองของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ฝั่งชั่วคราวเมืองพรรคเพื่อไทย เรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ชั่วคราวเมืองพรรคประชาธิปัตย์ ประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ เหตุการณ์จบลงที่ทหารสลายการชุมนุมและแกนนำ นปช. ประกาศยุติการชุมนุม มีผู้เสียชีวิต รวมถึงบาดเจ็บและสูญหายอีกจำนวนมาก (Fuller & Mydans, 2010) หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวไม่นาน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประกาศยุบสภา และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรก็ได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีในสมัยถัดมาใน พ.ศ. 2554 ซึ่งตลอดช่วงเวลานี้ สังคมไทยมีความขัดแย้งระหว่างฝ่ายเสื้อเหลืองและเสื้อแดงชัดเจน จนกระทั่งมาปะทุอีกครั้งใน พ.ศ. 2556 นำโดยคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ซึ่งอยู่ชั่วคราวเมืองพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

จากข้อมูลที่ปรากฏในพาราเท็กซ์ข้างต้น ผวนกับบริบททางการเมืองที่เข้มข้นในช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ อาจสรุปได้ว่า *แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์* เป็นอีกสำนวนแปลที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดสมมติฐานการแปลซ้ำ (retranslation hypothesis) ของเบอร์แมน ที่ว่าการแปลซ้ำเกิดขึ้นเพื่อที่จะทำให้งานแปลสมบูรณ์และ

ทันสมัย เพราะผู้อ่านและสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา อีกทั้งยังชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่แปลซ้ำตามแนวคิดที่ ลอว์เรนซ์ เวนูติ ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ตัวบทแปลสำนวนหลังเป็นการแข่งขันกับสำนวนก่อนหน้า โดยตัวบทแปลสำนวนหลังจะพยายามสร้างความแตกต่างให้โดดเด่นกว่าสำนวนที่แปลออกมาก่อนหน้า เห็นได้จากการที่สำนวนนี้มีวิธีการตั้งชื่อโดยประกอบด้วยถ้อยคำสื่อนัยยะความรุนแรงกว่าสำนวนอื่นๆ และยังโดดเด่นในด้านการใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบปกหนังสือให้ดึงดูดใจผู้อ่านได้อย่าง ملمลึกเมื่อเปรียบเทียบกับสำนวนก่อนหน้า

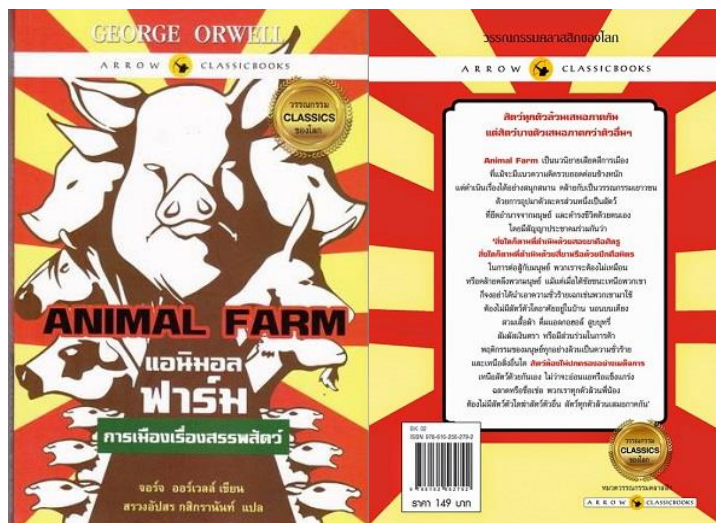
5. แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์ แปลโดย สรวงอัปสร กสิกรานันท์ (พ.ศ. 2557)

5.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

ชื่อเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์* เป็นการแปลชื่อเรื่องโดยใช้วิธีการถ่ายเสียงผสมกับการให้คำอธิบายต่อท้าย การที่ผู้แปลถ่ายเสียงชื่อเรื่องมาเลยน่าจะเป็นเพราะผู้แปลประเมินว่าผู้อ่านน่าจะรู้จักเรื่อง *Animal Farm* อยู่แล้ว จึงไม่แปลและยกมาเป็นชื่อเรื่องด้วยเพื่อดึงดูดความสนใจ และในส่วนของคำอธิบายที่ต่อท้ายว่า “การเมืองเรื่องสรรพสัตว์” ก็ทำหน้าที่สื่อนัยยะของเรื่องราวให้ผู้อ่านได้พอรู้ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองโดยมีตัวละครเป็นสัตว์หลากหลายชนิด

5.2 ปกหนังสือ

สำหรับตัวบทแปลสำนวนนี้ ประกอบด้วยปกหน้าและปกหลัง ดังรูปที่ปรากฏต่อไปนี้

รูปที่ 6 แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์ แปลโดย สรวงอัปสร กลิกรานนท์ (พ.ศ. 2557)¹²

ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่โดดเด่นสะดุดตาที่สุดของปกหน้าและปกหลังคือการออกแบบที่เน้นการใช้สีแดงและสีเหลืองวางในลักษณะเป็นแถบสลับกันแล้วแปลงแสง

¹² แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์. ออร์เวลล์, จอร์จ. (สรวงอัปสร กลิกรานนท์, ผู้แปล). 2557.

กรุงเทพมหานคร: แอร์ไวร์ คลาสสิกบุ๊กส์.

ออกมาจากพื้นที่ตรงกลาง ซึ่งลักษณะทั้ง 2 ประการนี้สามารถพบเห็นได้ในการออกแบบธงชาติและโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อของรัฐที่ปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์

ในธงของสหภาพโซเวียต และธงของพรรคคอมมิวนิสต์จีน จะมีพื้นสีแดงแสดงถึงสีของพรรคคอมมิวนิสต์และระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ เพราะในอุดมคติของลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของเลือดที่รินไหลของชนชั้นกรรมาชีพและชาวนา (สุโขทัยสกี, 2550) ในขณะที่สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์แทนการปลดปล่อย (ผู้จัดการออนไลน์, 2548)

รูปที่ 7 ธงของสหภาพโซเวียต¹⁴

รูปที่ 8 ธงของพรรคคอมมิวนิสต์จีน¹⁵

¹⁴ Martins, A. (2002). *Flag of the Soviet Union*. [Image]. Retrieved from

https://fotw.info/flags/su.html?fbclid=IwAR2rPyIF_IOvbfvI881cnpM2-8HzYOK45L6DK7dw9vSj3yZGDtR6C-lsuil

¹⁵ Harden, Z. *Flag of the Chinese Communist Party*. 2009. [Image]. Retrieved from

https://www.crwflags.com/fotw/flags/cn%7Dcpg.html?fbclid=IwAR3rQLS8qnt0riiJAHbbSdZtz3ihZ0FXhlhlTTC4hl_eD0Jl7r51sHoxI64

ลักษณะการใช้โทนสีแดงและสีเหลืองเป็นหลักยังพบเห็นได้ทั่วไปในการออกแบบโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต นำโดยโจเซฟ สตาลิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รูปที่ 9 และ รูปที่ 10 ตัวอย่างโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์สหภาพโซเวียต¹⁸

คำแปลของภาพด้านซ้ายคือ “เราจะบ่มเพาะคนรุ่นนี้ที่พร้อมซื่อสัตย์ต่อคอมมิวนิสต์อย่างไม่เห็นแก่ส่วนตน” ส่วนคำแปลของภาพด้านขวาคือ “เพื่อประเทศแม่! เพื่อสตาลิน! เพื่อสันติภาพของโลก! และเพื่อคอมมิวนิสต์!”¹⁹

¹⁸ Heidi Pungartnik (2015), 25 Russian Propaganda Poster Designs Analyzed.

¹⁹ Ibid.

นอกจากการใช้สีแล้ว ผู้วิจัยพบว่ายังมีลักษณะการออกแบบโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อโดยวางตำแหน่งให้บุคคลสำคัญหรือจุดที่ต้องการเน้นอยู่ตรงกลางแล้วมีแถบสีลักษณะเปล่งแสงออกมาจากตรงกลาง เพื่อเน้นความโดดเด่น ดังเช่นตัวอย่างโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน นำโดยเหมา เจ๋อตุง

รูปที่ 11 และ รูปที่ 12 ตัวอย่างโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อ
ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน²⁰

²⁰ Examples of Chinese Communist Propaganda Poster [Image]. (n.d.). Retrieved from <https://chinese-posters.net/themes/mao-cult-2.php>

การออกแบบปกหน้าและปกหลังโดยใช้สัญลักษณ์ของสีและการออกแบบเช่นนี้ ทำให้ผู้อ่านสามารถสร้างความเชื่อมโยงได้ว่าหนังสือเล่มนี้จะน่าต้องมีแนวคิดเกี่ยวกับการเมือง โดยเฉพาะระบอบคอมมิวนิสต์

ในส่วนของปกหน้าด้านบนสุดเป็นชื่อผู้ประพันธ์เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า George Orwell และมีรูปตราประทับว่าวรรณกรรม Classics ของโลก เป็นการเน้นย้ำคุณค่าทางวรรณกรรมของเรื่องนี้ นอกจากนี้ยังมีการสื่อเนื้อหาของเรื่องผ่านการวางภาพหมอยู่ตำแหน่งสูงสุดตรงกลาง ไหลลงมาด้านข้างทั้งสองข้างเป็นรูปสัตว์ตัวอื่นๆ เช่น แกะ ลา ม้า ซึ่งเป็นตัวละครตัวอื่นๆ ในฟาร์มที่มีความสำคัญลำดับรองๆ ลงไปในการปฏิวัติในเรื่องนี้ ส่วนด้านล่างเป็นชื่อเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทยในขนาดตัวอักษรระดับเดียวกัน ตามมาด้วยชื่อผู้ประพันธ์และชื่อผู้แปลอยู่ด้านล่างสุดในขนาดตัวอักษรระดับเดียวกันเช่นกัน

ในส่วนของปกหลัง ก็มีการเน้นย้ำคุณค่าทางวรรณกรรมของเรื่องนี้อีกเช่นกัน ด้วยการเขียนว่าวรรณกรรมคลาสสิกของโลก พร้อมมีรูปตราประทับแบบเดียวกันกับที่ปรากฏบนปกหน้า สิ่งที่น่าสนใจของปกหลังคือการยกเอาวลีเด็ดที่ปรากฏอยู่ในตอนสรุปจบของเรื่องว่า “สัตว์ทุกตัวล้วนเสมอภาคกัน แต่สัตว์บางตัวเสมอภาคกว่าตัวอื่นๆ” อันเป็นแก่นหลักของแนวคิดทางการเมืองที่ จอร์จ ออร์เวลล์ ต้องการสื่อในเรื่อง *Animal Farm* นี้มาไว้ที่ปกหลังด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีคำโปรยที่เป็นการสรุปเนื้อหาของเรื่องโดยนำเอาสัญญาประชาคมที่สัตว์ในฟาร์มมีร่วมกันเพื่อเอาชนะมนุษย์

5.3 คำนำ

ผู้วิจัยพบว่าตัวบทแปลสำนวนนี้มีการให้ข้อมูลก่อนที่ผู้อ่านจะเข้าสู่ตัวบทค่อนข้างเยอะ โดยหน้าแรกเป็นส่วนที่ให้ข้อมูลประวัติของ จอร์จ ออร์เวลล์ แล้วจึงต่อด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ *Animal Farm* ซึ่งเล่าความเป็นมาของเรื่อง *Animal Farm* เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้ภูมิหลังของเรื่องราว อีกทั้งยังมีการเปิดเผยที่มาของคำนำผู้ประพันธ์ที่จะได้อ่านในหน้าถัดไปด้วยว่า

“ออร์เวลได้เขียนคำนำเพื่อตีพิมพ์ในหนังสือของเขาไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1945 คือหลังจากเขียนเนื้อเรื่องจบประมาณ 1 ปี เมื่อหนังสือได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกกลับไม่มีปรากฏอยู่ในหนังสือ ต้นฉบับคำนำของเขาถูกค้นพบอีกครั้งในเดือนกันยายน ค.ศ. 1972 โดยการตีพิมพ์เป็นหนังสือแทรกของนิตยสารไทมส์ (Times) ในชื่อ ‘ความเรียงบทนี้เขียนขึ้นได้อย่างไร’ (How the essay came to be written) นอกจากนี้ออร์เวลยังได้เขียนคำนำอีกบทหนึ่งสำหรับการตีพิมพ์ฉบับภาษาเยอรมันในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองด้วย และแน่นอนว่า คำนำของเขาย่อมบ่งบอกถึงแรงบันดาลใจและความกดดันต่างๆ ในการประพันธ์ ตลอดจนการพยายามตีพิมพ์วรรณกรรมเรื่องนี้ด้วยเนื้อหาที่น่าสนใจไม่แพ้ความเรียงบทใดๆ ของเขา ซึ่งทางสำนักพิมพ์ได้นำคำนำทั้งสองมารวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ด้วย” (สรวงอัปสร, 2557, น. 11)

หลังจากส่วนที่ให้ข้อมูลประวัติของ จอร์จ ออร์เวลล์ และข้อมูลเกี่ยวกับ *Animal Farm* ข้างต้นแล้ว ก็เข้าสู่ส่วนของคำนำ ซึ่งประกอบด้วยคำนำของผู้ประพันธ์ และคำนำของผู้แปล ทั้งนี้ ความพิเศษของตัวบทแปลสำนวนนี้ที่ไม่ปรากฏอยู่ในสำนวนอื่นๆ ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาคือมีการนำเอาคำนำของผู้ประพันธ์มาจากภาษาอังกฤษที่เคยลงตีพิมพ์ในนิตยสารไทมส์และจากฉบับตีพิมพ์เป็นภาษายูเครนมาแปลด้วย

ในส่วนของคำนำที่แปลมาจากนิตยสารไทมส์นั้น ได้แสดงให้เห็นถึงจุดยืนทางอุดมการณ์ด้านการเมืองของจอร์จ ออร์เวลล์ ที่ต่อต้านระบบเผด็จการ เขาได้เปิดเผยถึงความยากลำบากอย่างใหญ่หลวงในการตีพิมพ์เรื่อง *Animal Farm* ซึ่งถูกปฏิเสธจากสำนักพิมพ์ถึง 4 แห่ง อันที่จริงแล้วมีสำนักพิมพ์แห่งหนึ่งในนั้นที่ยอมรับพิจารณาในตอนแรก แต่ท้ายที่สุดกลับจำต้องปฏิเสธโดยอ้างว่าหน่วยงานรัฐบาลห้ามไม่ให้พิมพ์ ซึ่งออร์เวลล์ ไม่เห็นด้วยและแสดงความไม่พอใจนี้ให้ผู้อ่านงานของเขาได้ทราบโดยตรง

“สิ่งที่เป็นอยู่นี้ไม่ใช่อาการที่ดี เป็นเรื่องไม่น่าพอใจอย่างเห็นได้ชัดที่ภาครัฐเข้ามามีอำนาจตรวจพิจารณาวรรณกรรมที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การสนับสนุนของทางราชการ (ยกเว้นในกรณีการตรวจพิจารณาเพื่อความมั่นคง ซึ่งไม่มีใครคัดค้านเรื่องนี้ในยามสงคราม) แต่สิ่งที่เป็นอันตรายในลำดับต้นๆ ต่อเสรีภาพทางความคิดและการพูดในนาที่นี้ไม่ใช่การแทรกแซงโดยตรงจากกระทรวงมหาดไทยหรือข้าราชการคนใด หากสำนักพิมพ์และบรรณาธิการออกโรงกีดกันเองไม่ให้มีการตีพิมพ์เนื้อหาบางประเด็น โดยมีใช้ด้วยเหตุผลว่า

พวกเขาถูกดำเนินคดี แต่เป็นเพราะกลัวความคิดเห็นจากสาธารณชน
เช่นนี้แล้ว ศัตรูตัวร้ายที่สุดที่นักเขียนและนักหนังสือพิมพ์จะต้องเผชิญใน
ประเทศนี้ก็คือความขลาดเขลาทางสติปัญญา” (สรวงอัปสร, 2557, น. 14 -
15)

อย่างไรก็ตาม จอร์จ ออร์เวลล์ ยังกระตุ้นให้ผู้อ่านตระหนักด้วยว่าสิ่งที่น่าเป็น
กังวลในอังกฤษคือการที่ประชาชนกลับยอมจำนนต่อการถูกจำกัดเสรีภาพ และ
เรียกร้องให้หันมาต่อต้านการกีดกันเสรีภาพทางความคิด

“แต่ความจริงอันน่ากลัวเกี่ยวกับการระงับการเผยแพร่วรรณกรรม
ในประเทศอังกฤษคือส่วนใหญ่เป็นโดยความสมัครใจ” (สรวงอัปสร, 2557,
น. 15)

“ในประเทศของเราไม่เหมือนประเทศใดๆ ในโลก ไม่ใช่แบบเดียวกับ
ระบอบสาธารณรัฐในฝรั่งเศส และไม่ใช่แบบเดียวกับในสหรัฐอเมริกา ทุกวันนี้
ในประเทศของเราคือพวกเสรีนิยมที่กลัวเสรีภาพ คือพวกปัญญาชนที่ต้องการ
สร้างรอยต่างบนสติปัญญา และด้วยเหตุนี้การดึงความสนใจให้เหลียวมามอง
ความจริงดังกล่าวที่ทำให้ข้าพเจ้าเขียนค่านานี้” (สรวงอัปสร, 2557, น. 30)

ในส่วนค่านานี้ผู้ประพันธ์บันทึกพิมพ์เป็นภาษายูเครน มีสาระสำคัญที่น่าสนใจ
คือ จอร์จ ออร์เวลล์ ได้บอกแรงจูงใจที่ทำให้เขาประพันธ์เรื่อง *Animal Farm* ขึ้นมา

“กระทั่งวันหนึ่ง (เมื่อข้าพเจ้าได้ไปพำนักรอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่ง) ข้าพเจ้าเห็นเด็กชายเล็กๆ คนหนึ่งน่าจะอายุสักสิบปี กำลังขับรถม้าคันใหญ่ไปตามทางแคบๆ เขาหวดแสลงไปทุกครั้งที่มาพยายามจะเลี้ยว นั่นทำให้ข้าพเจ้าอุกคืดขึ้นมาได้ว่า หากสัตว์เหล่านั้นเริ่มตระหนักได้ถึงความแข็งแกร่งของตน พวกเราคงไม่อาจมีอำนาจเหนือพวกเขา และมนุษย์นั้นใช้ประโยชน์จากสัตว์อย่างหนัก ในวิถีทางเดียวกับที่คนรวยใช้งานชนชั้นแรงงาน ” (สรวงอัปสร, 2557, น. 38)

ในส่วนคำนำผู้แปล ได้เริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงคุณค่าทางวรรณกรรมของเรื่อง *Animal Farm* ในแง่ลีลาการประพันธ์และความเป็นสากลทางการเวลา แม้จะประพันธ์มาราว 70 ปีแล้วแต่ก็ยังคงไม่ล้าสมัย และส่วนที่สำคัญคือผู้แปลได้แสดงอุดมการณ์ทางการเมืองไปในเชิงคล้อยตามกับ จอร์จ ออร์เวลล์ อย่างเห็นได้ชัด โดยแสดงความไม่เห็นด้วยกับสถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้แปลเลือกใช้คำเพื่อสื่อความในด้านลบและโจมตีความไม่เสมอภาค

“แม้วันเวลาจะผันผ่านมานานเพียงใด ธาตุแท้ของมนุษย์ก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเรื่องกิเลส ตัณหา ความโลภ และการได้เปรียบของชนชั้นผู้นำ อันเป็นมูลเหตุให้มนุษย์ไขว่คว้าความเป็นใหญ่ ทำได้ทุกสิ่งแม้แต่เหยียบย่ำเช่นฆ่ามนุษย์ด้วยกันเองอย่างไร้มนุษยธรรม ความร่ำรวย อำนาจ และความยิ่งใหญ่เหนือผู้ใด ยังคงเป็นสิ่งที่มนุษย์ส่วนมากปรารถนาจะ

ครอบครองการแก่งแย่งชิงดี กลั่นแกล้ง ใส่ร้ายป้ายสีจึงมีเคยหมดไปจากจิตใจ
ของมนุษย์ผู้ไม่สำนึกในคุณธรรม ขณะเดียวกัน มนุษย์ทุกผู้ทุกนามต่าง
แสวงหาความเสมอภาค ทว่าไม่เคยสำเหนียกในความเสมอภาคอย่างแท้จริง
จนบางครั้งต้องหลงไปกับการหลอกลวงและการครอบงำโดยความเท็จ
ท้ายที่สุดสิ่งที่มนุษย์ได้รับจึงมีเพียงความเสมอภาคที่ไม่เท่าเทียม ดังบัญญัติ
สุดท้ายของสาธารณรัฐสัตว์ที่กล่าวไว้ว่า ‘สัตว์ทุกตัวล้วนเสมอภาคกัน แต่สัตว์
บางตัวเสมอภาคกว่าตัวอื่นๆ’” (สรวงอัปสร, 2557, น. 42)

โดยสรุปแล้ว จากการวิเคราะห์พาราเท็กซ์ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าตัวบทแปล
สำนวนนี้มีความโดดเด่นด้านอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างชัดเจน ทั้งที่เสนอผ่านชื่อ
เรื่องในตัวบทแปล การออกแบบปกหนังสือ ตลอดจนคำนำทั้งของผู้ประพันธ์และของผู้
แปล ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเป็นเพราะตัวบทแปลสำนวนนี้เป็นสำนวนที่แปลและตีพิมพ์
ในช่วงเดียวกันกับที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการ นายนิวัฒน์
ธำรง บุญทรงไพศาล (ปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีหลังนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ถูก
ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง) ใน พ.ศ. 2557 นั้นเอง (บุษราภรณ์ อัครนิธิ
ยานนท์, 2557)

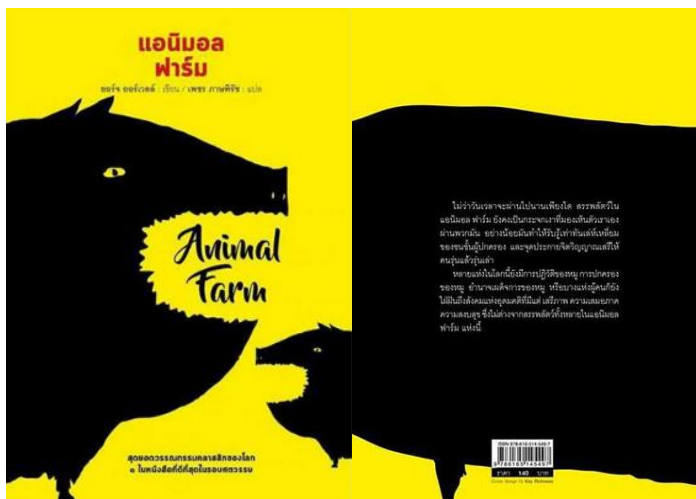
6. แอนิมอล ฟาร์ม แปลโดย เพชร ภาษพิรัช (พ.ศ. 2560)

6.1 ชื่อเรื่องในฉบับแปล

เช่นเดียวกับตัวบทแปลสำนวนของ พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ (พ.ศ. 2549) ผู้แปลตัวบทแปลสำนวนนี้ใช้วิธีการถ่ายเสียงชื่อเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม* มาเลยโดย ไม่มีการแปลชื่อเรื่อง จึงอาจอนุมานได้ว่าผู้แปลประเมินว่าผู้อ่านน่าจะรู้จักเรื่อง *Animal Farm* อยู่แล้ว

6.2 ปกหนังสือ

สำหรับตัวบทแปลสำนวนนี้ ประกอบด้วยปกหน้าและปกหลัง ดังรูปที่ปรากฏ ต่อไปนี้

รูปที่ 12 *แอนิมอล ฟาร์ม* แปลโดย เพชรภาพิรัช (พ.ศ. 2560)²²

²² *แอนิมอล ฟาร์ม* (หน้าปก). ออร์เวลล์, จอร์จ. (เพชร ภาพิรัช, ผู้แปล). 2560. กรุงเทพมหานคร: ไทยควอลิตี้บุ๊กส์.

ในส่วนของการออกแบบปก ผู้วิจัยเห็นว่าในส่วนของปกหน้าและปกหลังมีการใช้สีหลักเพียง 2 สีที่โดดเด่น ประกอบด้วยพื้นหลังสีเหลืองสด และภาพวาดหมูสีดำ ซึ่งกินพื้นที่ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดของปกหน้าและปกหลัง และเป็นจุดที่ดึงดูดสายตาที่สุดในการออกแบบปก โดยปกหน้าเป็นรูปหมูอ้าปากกว้าง 2 ตัว ส่วนปกหลังเป็นลำตัวหมู ซึ่งน่าจะเป็นการออกแบบเพื่อให้ปกหนังสือดูโดดเด่น และเป็นการสื่อให้ผู้อ่านทราบได้ว่าตัวละครหลักที่สำคัญของเรื่องนี้เป็นหมู

บนปกหน้า มีการออกแบบโดยวางชื่อเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม* อยู่ด้านบนสุด ถัดลงมาเป็นชื่อผู้ประพันธ์และชื่อผู้แปลอยู่ในบรรทัดเดียวกัน โดยเริ่มต้นที่ชื่อผู้ประพันธ์ก่อนแล้วจึงตามด้วยชื่อผู้แปล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้แปลพอๆ กับผู้ประพันธ์ในฉบับแปลสำนวนนี้ ด้านล่างสุดมีการเขียนว่า “สุดยอดวรรณกรรมคลาสสิกของโลก 1 ในหนังสือที่ดีที่สุดในรอบศตวรรษ” เป็นการประกาศคุณค่าทางวรรณกรรมของหนังสือเล่มนี้

ในส่วนปกหลังของฉบับแปลฉบับนี้ มีข้อความซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นสากลทางกาลเวลาและสถานที่ของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใน *Animal Farm* อีกทั้งยังสะท้อนอุดมการณ์ทางการเมืองที่สอดคล้องกับจอร์จ ออร์เวลล์ เห็นได้จากการเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อสื่อความในด้านลบเพื่อโจมตีชนชั้นปกครองที่เอาเปรียบ ตลอดจนเสียดสีผู้คนที่ยังคงไม่ตระหนักถึงความเป็นจริงในสังคม

“ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด สรรพสัตว์ในแอนิมอล ฟาร์ม ยังคงเป็น กระจกเงาที่มองเห็นตัวเราเองผ่านพวกมัน อย่างน้อยมันก็ทำให้รับรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยม ของชนชั้นผู้ปกครอง และจุดประกายจิตวิญญาณเสรีให้คนรุ่นแล้วรุ่นเล่า

หลายแห่งในโลกนี้ยังมีการปฏิบัติของหมู การปกครองของหมู อำนาจเผด็จ การของหมู หรือบางแห่งผู้คนก็ยังไฝ่ฝันถึงสังคมแห่งอุดมคติที่มีแต่เสรีภาพ ความเสมอ ภาค ความสงบสุข ซึ่งไม่ต่างจากสรรพสัตว์ทั้งหลายในแอนิมอล ฟาร์ม แห่งนี้”

6.3 คำนำ

ผู้วิจัยพบว่าตัวบทแปลสำนวนนี้มีเพียงคำนำสำนักพิมพ์เท่านั้น ซึ่งคำนำ สำนักพิมพ์นั้นค่อนข้างสั้นและเน้นการอธิบายคุณค่าทางวรรณกรรม สรุปใจความหลัก ของเนื้อเรื่อง และยกย่องฝีมือการแปลของผู้แปลในตัวบทแปลสำนวนนี้

“แอนิมอล ฟาร์ม สำนวนแปลของ เพชร ภาษพิรัช เล่มนี้ โดดเด่น ด้วยลีลาวรรณศิลป์อันงดงาม สละสลวย ซึ่งนับเป็นความยอดเยี่ยมของท่านผู้ แปลที่บรรจงถ่ายทอดเรื่องราวของสัตว์ในแอนิมอล ฟาร์ม มากำหนดท่าน ผู้อ่านอย่างเต็มฝีมือ”

การยกย่องความสามารถของผู้แปลดังกล่าว สอดคล้องกับสมมติฐานของการ แปลซ้ำที่เบอร์แมนนำเสนอว่าการแปลเป็นการกระทำที่ไม่สมบูรณ์ จึงต้องมีการแปลซ้ำ เพื่อที่จะทำงานแปลสมบูรณ์ได้ การแปลซ้ำในสำนวนนี้จึงอาจเป็นความพยายาม

เพื่อสร้างความแตกต่างให้โดดเด่นกว่าสำนวนที่แปลออกมาก่อนหน้านี้ โดยมุ่งเน้นด้านการจัดกลาภาษาเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม มีการใช้ถ้อยคำบางคำในคำนำที่สื่อความในด้านลบซึ่งสะท้อนอุดมการณ์ของสำนักพิมพ์ ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้อ่านได้อ่านแล้วคิดถึงชั้นเชิงทางการเมืองของชนชั้นปกครอง

“แอนิมอล ฟาร์ม ได้สะท้อนเรื่องราวของพวกสัตว์ในรูปแบบการเมืองไว้อย่างเข้มข้น เต็มไปด้วยกุศโลบายทางการเมืองและการเกาะกุมอำนาจไว้กับตนเอง ไม่ว่าท่านจะอ่านเพื่อความสนุกหรือติดตามอย่างไตร่ตรองมองให้ลึกถึงชั้นเชิงทางการเมือง ก็มีให้สัมผัสอย่างครบถ้วนกระบวนความ”

โดยสรุปแล้ว จากการวิเคราะห์เฉพาะส่วนพาราเท็กซ์ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า *แอนิมอล ฟาร์ม* สำนวนแปลของเพชร ภาษพิริช ยังมีความโดดเด่นในเชิงอุดมการณ์ทางการเมืองค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ ที่ได้ทำการศึกษา อย่างไรก็ตาม ตัวบทแปลสำนวนนี้มีการสื่อสารกับผู้อ่านโดยเชื่อมโยงถึงการเมืองอยู่บ้างผ่านข้อความโปรยบนปกหลังและคำนำบางส่วน และเมื่อผนวกกับการที่ตัวบทแปลสำนวนนี้มีการผลิตออกมาในช่วงต้นปี พ.ศ. 2560 จึงอาจสามารถเชื่อมโยงถึงสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นที่ประเทศไทยตกอยู่ภายใต้การยึดอำนาจการปกครองโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

เป็นหัวหน้าคณะ โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ยึดอำนาจการปกครองอย่างต่อเนื่องยาวนานเป็นเวลาเกือบ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 จวบจนถึงวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นวันที่ประชาชนชาวไทยเพิ่งได้มีโอกาสออกเสียงการเลือกตั้งตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยอีกครั้งหลังจากที่ว่างเว้นมาอย่างเนิ่นนาน

ความสัมพันธ์ระหว่างการแปลซ้ำเรื่อง *Animal Farm* และประวัติศาสตร์การเมืองไทย

ผู้วิจัยพบความสอดคล้องระหว่างช่วงเวลาที่มีการแปลเรื่อง *Animal Farm* เป็นภาษาไทยในสำนวนต่างๆ ทั้ง 10 สำนวน พบว่าแต่ละครั้งที่มีการแปลซ้ำจะเป็นช่วงที่ตรงกับช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งและเปลี่ยนขั้วทางการเมืองครั้งสำคัญในประเทศไทย โดยมีตัวบทแปลถึง 8 สำนวนที่ตีพิมพ์ออกมาในช่วงใกล้เคียงกับเหตุการณ์ก่อรัฐประหารในประเทศไทย ซึ่งเกิดขึ้นทั้งสิ้นเป็นจำนวน 13 ครั้งนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน²³ ส่วนอีก 2 สำนวนเกิดขึ้นใกล้เคียงกับการเปลี่ยนขั้วอำนาจทางการเมืองและความขัดแย้งทางการเมืองครั้งใหญ่ รายละเอียดดังนี้

²³ บุขราภรณ์ อัครนิยานนท์ (2557), รัฐประหารในประวัติศาสตร์การเมืองไทย.

	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	เหตุการณ์ความไม่สงบ ทางการเมือง
1	ฟาร์มเดียร์จฉาน	พ.ศ. 2502	รัฐประหาร 20 ตุลาคม พ.ศ. 2501 นำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยึดอำนาจรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติ ขจร
2	สัตว์รัฐ	พ.ศ. 2515	รัฐประหาร 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 นำโดยจอมพลถนอม กิตติขจร ยึดอำนาจรัฐบาลตนเอง
3	การเมืองของสัตว์	พ.ศ. 2518	รัฐประหาร 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519
4	แอนนิมอล ฟาร์ม	พ.ศ. 2518	นำโดย พล.ร.อ.สังัด ชลออยู่ ยึดอำนาจรัฐบาล ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช

	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	เหตุการณ์ความไม่สงบ ทางการเมือง
5	พาร์มัสตว์	พ.ศ. 2520	รัฐประหาร 20 ตุลาคม พ.ศ. 2520 นำโดย พล.ร.อ.สังัด ชลออยู่ ยึดอำนาจรัฐบาลนายธานินทร์ กรัย วิเชียร
6	รัฐสัตว์ : วรรณกรรม เทพนิยาย	พ.ศ. 2544	การเปลี่ยนชื่ออำนาจทางการเมือง ครั้งสำคัญจากชื่ออำนาจทาง การเมืองเดิม เป็นชื่ออำนาจทาง การเมืองใหม่ โดย ด.ร.ทักษิณ ชินวัตร ได้รับ เลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีเป็น สมัยแรก ใน พ.ศ. 2544
7	แอนิมอล พาร์ม	พ.ศ. 2549	รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 นำโดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	เหตุการณ์ความไม่สงบ ทางการเมือง
8	แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพ สัตว์	พ.ศ. 2555	อยู่ระหว่างช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งแบ่ง ฝักฝ่ายทางอุดมการณ์การเมืองครั้งใหญ่ ต่อเนื่องยาวนาน โดยแบ่งเป็นสี่เชื้อเหลือง (ขั้วพรรคประชาธิปัตย์) และสี่สีแดง (ขั้ว พรรคเพื่อไทย) อย่างชัดเจน ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 - 2556 ใน พ.ศ. 2553 มีการชุมนุมทางการเมืองของ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ แห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน เรียกร้องให้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ ใน พ.ศ. 2556 มีการชุมนุมนำโดย คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลง ประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) เพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	เหตุการณ์ความไม่สงบ ทางการเมือง
9	แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพ สัตว์	พ.ศ. 2557	รัฐประหาร 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 นำโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการ นายนิวัฒน์ ธำรง บุญทรงไพศาล (ปฏิบัติหน้าที่ นายกรัฐมนตรีหลังนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ พ้นจากตำแหน่ง)
10	แอนิมอล ฟาร์ม	พ.ศ. 2560	อยู่ระหว่างช่วงการยึดอำนาจการ ปกครองโดยคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ หรือ คสช. ซึ่งมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นหัวหน้าคณะ ทำการรัฐประหาร โดยคณะรักษาความ สงบแห่งชาติได้ยึดอำนาจการปกครอง อย่างต่อเนื่องยาวนานเป็นเวลาเกือบ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 - 24 มีนาคม พ.ศ. 2562

บทสรุป

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องการแปลซ้ำ รวมถึงการวิเคราะห์พาราเท็กซ์ ในส่วนของชื่อเรื่องในบทแปล ปกหนังสือ และคำนำของตัวบทแปลเรื่อง *Animal Farm* ทั้ง 6 สำนวนดังที่ได้อธิบายข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาเป็นประเด็นใหญ่ 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก ผู้วิจัยพบว่าตัวบทแปลทั้ง 6 สำนวนนี้มีความโดดเด่นแตกต่างกัน ดังนี้

ในเรื่อง *ฟาร์มสัตว์* แปลโดย สายธาร (พ.ศ.2520) นั้น แทบไม่พบแนวคิดอุดมการณ์หรือความโดดเด่นใดๆ เลยจากพาราเท็กซ์ทั้งหมดที่ศึกษา ไม่มีความโดดเด่นด้านตัวตนของผู้แปลหรืออุดมการณ์ใดๆ ที่สะท้อนออกมา การแปลชื่อเรื่องใช้การแปลแบบตรงตัวโดยไม่มีการเสริมคำหรือข้อความใดๆ ที่จะกำหนดความคิดของผู้อ่าน ในส่วนของปกหนังสือก็มีเพียงภาพวาดที่ทำให้หนังสือเล่มนี้ดูเป็นหนังสือนิทานมากกว่านวนิยายเสียดสีทางการเมือง

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าในตัวบทแปลสำนวนอื่นๆ อีก 5 สำนวนนั้น มีความโดดเด่นเฉพาะตัวที่สะท้อนได้จากการวิเคราะห์พาราเท็กซ์ โดยในเรื่อง *รัฐสัตว์* : *วรรณกรรมเทพนิยาย* แปลโดย เกียรติขจร ไชยแสงสุขกุล (พ.ศ. 2544) ผู้วิจัยพบว่ามีความโดดเด่นด้านตัวตนของผู้แปลสูง เห็นได้อย่างชัดเจนจากการที่ผู้แปลสอดแทรกความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของตนเองลงไปในทุกๆ คำนำจากผู้แปลและส่วนภาควิเคราะห์ที่อยู่ต่อจากภาควรรณกรรมที่เป็นบทแปล นอกจากนี้ ตัวบทแปลสำนวน

นี้ยังตีกรอบความคิดของผู้อ่านด้วยชื่อเรื่องที่ใช้คำว่า “รัฐสัตว์” อันเป็นการบอกให้ทราบอย่างชัดเจนว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง ยิ่งไปกว่านั้น ยังเห็นความพยายามที่สำนวนนี้จะแข่งขันกับสำนวนก่อนหน้านี้อย่างชัดเจนผ่านคำนำจากสำนักพิมพ์ที่บอกว่าเรื่อง *Animal Farm* เคยถูกแปลมาแล้วหลายสำนวนแต่สำนวนนี้พิเศษกว่าสำนวนอื่นๆ เพราะมีภาควิเคราะห์โดยผู้แปลด้วย ซึ่งความพยายามดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ลอว์เรนซ์ เวนูติ ที่ตั้งข้อสังเกตว่าตัวบทแปลสำนวนหลังเป็นการแข่งขันกับสำนวนก่อนหน้านี้ กล่าวคือตัวบทแปลสำนวนหลังจะพยายามสร้างความแตกต่างให้โดดเด่นกว่าสำนวนที่แปลออกมาก่อนหน้า และเมื่อผนวกกับบริบททางสังคมไทยใน พ.ศ. 2544 พบว่ามีจุดสังเกตที่น่าสนใจตรงที่สำนวนแปลฉบับนี้เป็นฉบับเดียวที่เกิดขึ้นระหว่างการเปลี่ยนจากซ้ายอำนาจเดิมไปสู่การมีผู้นำที่มาจากประชาชนนิยม โดย ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นสมัยแรก ทำให้อาจอนุมานได้ว่าการเปลี่ยนซ้ายอำนาจดังกล่าวน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสำนวนแปลฉบับนี้เช่นกัน อีกทั้งยังสะท้อนแนวคิดของเลเฟอแวร์ที่ตั้งข้อสังเกตว่างานเขียนใหม่เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการบิดแปร (manipulation) งานเขียนเดิม ดังที่เห็นได้จากการที่ผู้แปลสร้างสรรค์รูปแบบการแปลที่ต่างไปจากเดิมด้วยการสอดแทรกความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของตนเองลงไปในทุกคำนำจากผู้แปลและเพิ่มเติมส่วนภาควิเคราะห์หลังไปด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่โดดเด่นไปจากสำนวนอื่นๆ

ส่วนเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม* แปลโดย พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ (พ.ศ. 2549) ผู้วิจัยพบว่าสิ่งที่โดดเด่นที่สุดคือการนำเสนอแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองที่

สอดคล้องกับช่วงเวลาทำการแปลและตีพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของปกหลังที่บอกว่าเรื่อง *Animal Farm* เป็น “เรื่องราวการปฏิวัติของเหล่าสรรพสัตว์ที่โดนใจคนไทยใน พ.ศ. นี้” และในคำนำจากสำนักพิมพ์ที่บอกเป็นนัยว่า “เนื้อเรื่องอาจจะไปตรงกับการเมืองของประเทศใดประเทศหนึ่งในยุคนี้บ้างก็ตาม” ผู้วิเคราะห์เห็นว่าข้อสังเกตประการนี้สอดคล้องกับแนวคิดสมมติฐานการแปลซ้ำ (retranslation hypothesis) ของ เบอร์แมน ที่เสนอว่า การแปลซ้ำเกิดขึ้นเพื่อที่จะทำให้งานแปลสมบูรณ์ เพราะเมื่อเวลาผ่านไป ผู้อ่านและสังคมก็เปลี่ยนตาม จึงต้องมีการแปลซ้ำเพื่อให้ตัวบทแปลทันยุคสมัย ดังนั้นเรื่องกาลเวลาที่เปลี่ยนไปประกอบกับเหตุการณ์ทางการเมืองในเวลานั้นคงเป็นเหตุผลหลักที่ผลักดันให้มีการผลิตงานแปลเรื่อง *Animal Farm* ซ้ำในสำนวนนี้

สำหรับ *แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์* แปลโดย บัญชา สุวรรณานนท์ (พ.ศ. 2555) และ *แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์* แปลโดย สรวงอัปสร กสิกรานันท์ (พ.ศ. 2557) นั้น ผู้วิจัยพบว่ามีความโดดเด่นคล้ายคลึงกันทั้งในวิธีการตั้งชื่อตัวบทสำนวนแปลของตน รวมถึงความพยายามในการใช้สัญลักษณ์ผ่านการออกแบบปกหนังสือเพื่อช่วยตีกรอบความคิดของผู้อ่านว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ผ่านการออกแบบรูปธงบนปกหน้าของเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกบฏของสรรพสัตว์* ที่เลียนแบบธงของสหภาพโซเวียต ตลอดจนการใช้สีและการวางองค์ประกอบศิลป์ของปกหน้าและปกหลังของเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์* ที่สอดคล้องกับการออกแบบธงและโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาลคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตาม หากเทียบแค่ 2 สำนวนนี้ โดย

พิจารณาเพียง พาราเท็กซ์แล้ว ผู้วิเคราะห์เห็นว่าสำนวนของเรื่อง *แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์* มีความพิเศษโดดเด่นกว่าในเรื่องการนำเสนออุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตามผ่านการนำเอาคำนำของผู้ประพันธ์มาแปลให้ผู้อ่านได้ทราบเกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองที่อยู่เบื้องหลังเรื่อง *Animal Farm* ในช่วงที่แต่งบทประพันธ์นี้ ตลอดจนการแสดงตัวตนและอุดมการณ์ทางการเมืองของผู้แปลที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับผู้ประพันธ์ผ่านคำนำจากผู้แปลเช่นกัน

ส่วนตัวบทแปลสำนวนล่าสุด *แอนิมอล ฟาร์ม* แปลโดย เพชร ภาษพิริช (พ.ศ. 2560) ผู้วิจัยพบว่า แม้ว่าเมื่อพิจารณาเฉพาะพาราเท็กซ์ แล้วอาจพบว่าทัศนคติเชิงอุดมการณ์ทางการเมืองสะท้อนออกมาไม่มากเท่าบางสำนวนที่ทำการศึกษาข้างต้น แต่ก็มีการใช้ถ้อยคำที่ร้อยเรียงอยู่บนปกหลังและในคำนำสำนักพิมพ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านผูกคิพิจารณาถึงสภาพการเมืองที่เป็นอยู่ในขณะที่ทำการตีพิมพ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยถูกปกครองโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งได้ทำการรัฐประหารตั้งแต่ พ.ศ. 2560 และว่างเว้นจากการปกครองตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยมาอย่างยาวนาน

ประเด็นที่สอง เมื่ออ้างอิงจากสมมติฐานการแปลซ้ำ (retranslation hypothesis) ของเบอร์แมนที่เสนอว่า เมื่อเวลาผ่านไป ผู้อ่านและสังคมก็เปลี่ยนตาม จึงต้องมีการแปลซ้ำเพื่อให้ตัวบทแปลมีความสมบูรณ์และทันสมัย ผนวกกับแนวคิดของโดยฟร็องซวส มาสซาร์ดีเยร์-เคนนีย์ ที่เชื่อว่าการแปลซ้ำเป็นกลวิธีหนึ่งในการรักษาสถานะของตัวบทที่ได้รับการยกย่องให้เป็นแม่แบบให้ยังคงความสำคัญอยู่ ตลอดจน

ข้อสังเกตของผู้วิจัยที่พบว่าเฉพาะในประเทศไทยเอง มีการแปลเรื่อง *Animal Farm* เป็นภาษาไทยถึง 10 สำนัก ในระยะเวลาเพียงแค่ 58 ปี (พ.ศ.2502 - 2560) ซึ่งการแปลซ้ำในแต่ละครั้งต่างก็เกิดขึ้นตรงกับช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งและเปลี่ยนขั้วทางการเมืองครั้งสำคัญของประเทศไทย ทำให้ผู้วิจัยเชื่อได้ว่ายังคงมีแนวโน้มที่ *Animal Farm* จะถูกแปลเป็นสำนักอื่นๆ ต่อไปอีกในอนาคต เนื่องจากเนื้อเรื่องใน *Animal Farm* มีความเป็นสากลทางกาลเวลา สิ่งที่เกิดขึ้นใน *Animal Farm* สะท้อนการแย่งชิงอำนาจของขั้วการเมืองที่ต่างกันอย่างไร้จบ ซึ่งเมื่อศึกษาดูประวัติศาสตร์การเมืองทั่วโลกและการเมืองไทยแล้ว เราจะพบว่ามีความขัดแย้งและความพยายามเปลี่ยนขั้วอำนาจอย่างไม่จบสิ้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเช่นกัน ปัจจัยเหล่านี้เองจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นและผลักดันให้มีการแปลซ้ำต่อไปในอนาคต ทั้งเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านและเพื่อเผยแพร่แนวคิดและอุดมการณ์ตามบริบทของสังคมต่อไป

Bibliography

จุฑาภัทร พานทอง. (2553). *ลุ่มการทูตในประเทศไทย* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต).

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไทยรัฐออนไลน์. (2557). ย้อนรอย 'รัฐประหาร 49' Vs '57' แตกต่าง? [ออนไลน์].

สืบค้น 22 เมษายน 2559, จาก <http://www.thairath.co.th/content/426245>

บุษราภรณ์ อัครนิธยานนท์. (2557). รัฐประหารในประวัติศาสตร์การเมืองไทย

[ออนไลน์]. สืบค้น 22 เมษายน 2559, จาก <http://library2.parliament.go.th/wichakarn/content-digest/digest009.html>

ผู้จัดการออนไลน์. (2548). เลือดคอมมิวนิสต์ [ออนไลน์]. สืบค้น 20 เมษายน 2559,

จาก <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9480000117300>

สุโขทัยสกี. (2550). ประวัติและความหมายของธงชาติรัสเซีย [ออนไลน์]. สืบค้น 20

เมษายน 2559, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/120219>

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2520). *ฟาร์มสัตว์*. (สายธาร, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์
สาส์น.

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2544). *รัฐสัตว์ : วรรณกรรมเทพนิยาย*. (เกียรติจิกร ไชยแสงสุขกุล,
ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: มติชน.

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2549). *แอนิมอล ฟาร์ม*. (พันเอก ดร. ชัยพฤกษ์ ปิลกศิริ, ผู้แปล).

กรุงเทพมหานคร: กู๊ดมอร์นิง.

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2560). *แอนิมอล ฟาร์ม*. (เพชร ภาษพิรัช, ผู้แปล).

กรุงเทพมหานคร: ไทยควอลิตี้บุ๊กส์.

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2557). *แอนิมอล ฟาร์ม การเมืองเรื่องสรรพสัตว์*. (สรวงอัปสร

กสิกรานันท์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: แอร์โรว์ คลาสสิกบุ๊กส์.

ออร์เวลล์, จอร์จ. (2555). *แอนิมอล ฟาร์ม สงครามกฎหมายของสรรพสัตว์*. (ปัญญา

สุวรรณานนท์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ใต้ฝุ่น.

Baker, Mona and Saldanha, Gabriela. (2009) *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. (2nd ed.). Routledge.

Chinese Posters Foundation. (2015). The Mao Cult II [Online]. Retrieved on April 20 2016, from <http://chineseposters.net/themes/mao-cult-2.php>.

Even-Zohar, I. (2004). The position of translated literature within the literary polysystem in *The Translation Studies Reader*, (2nd ed.), L. Venuti, ed., New York: Routledge.

Fuller, Thomas and Mydans. (2010.). Seth. Protesters Return to Bangkok Streets [Online]. Retrieved on April 20, 2016, from http://www.nytimes.com/2010/09/20/world/asia/20thai.html?_r=0.

- Genette, Gerard. (1997). *Paratexts: Thresholds of Interpretation*. (Jane E. Lewin, Trans.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Lefevere, André. (1992). *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London: Routledge.
- Massardier-Kenney, Françoise. (2015). Toward a Rethinking of Retranslation [Online]. Retrieved on January 8, 2020, from <https://doi.org/10.1080/07374836.2015.1086289>
- Pearce, Robert. (2005). Animal Farm: Sixty Years On [Online]. Retrieved on April 18, 2016, from <http://www.historytoday.com/robert-pearce/animal-farm-sixty-years>
- Pungartnik, Heidi. (2015). 25 Russian Propaganda Poster Designs Analyzed [Online]. Retrieved on April 18, 2016, from <http://www.pxleyes.com/blog/2012/01/25-russian-propaganda-poster-designs-analyzed/>.
- Shuttleworth, Mark and Cowie, Moira. (2007). *Dictionary of translation studies*. Manchester: St. Jerome.
- Smith, Whitney. (2014). Flag of Union of Soviet Socialist Republics [Online]. Retrieved on April 18, 2016, from: <http://global.britannica.com/topic/flag-of-Union-of-Soviet-Socialist-Republic>